

МАЗО час

Путівник по Мазовшу

Вида́вник: _____

Мазовецька регіональна туристична організація, ul. Nowy Świat 27/2, 00-029 Warszawa, тел.: +48 22 877 20 10

www.mrot.pl

www.mazowsze.travel

www.dziedzictwomazowska.pl

www.modanamazowsze.pl

Опрацювання: _____

Euro Pilot Sp. z o.o., ul. Konarskiego 3, 01-355 Warszawa, тел. :+ 48 22 664 50 91, www.europilot.com.pl

Текст _____ Magdalena Budkiewicz, Dominika Borówka-Sitnik

Редактор _____ Jolanta Sieradzka-Kasprzak

Графічний дизайн та верстка _____ Ewa Chmielewska

Картографічна обробка _____ Ewa Czajkowska

Співпраця _____ Renata Konewecka, Adam Jasiński, Adam Pawliszak

Фотографії _____

Adam Kraska, Paweł Fabijański, Agata Kawicka, Zofia Stepień, Andrzej Bis, Jacek Kozłowski, Łukasz Książek, архіви ресторанів, кінних заводів та готелів на Мазовші, архів MPTO

Макет обкладинки _____ Ewa Natkaniec

_____ Відпочинь на Мазовшу III видання, Варшава 2022, ISBN 978-83-8218-145-6

_____ Путівник виданий в рамках кампанії «Відпочинь на Мазовшу», що фінансується коштами Самоуправління Мазовецького воєводства та Мазовецької регіональної туристичної організації.

ВІТАЄМО НА МАЗОВШУ!

Найбільше серед польських воєводств, є надзвичайно привабливим, з туристичної точки зору, регіоном. Тут можна знайти багатотисячні історичні пам'ятки, мальовничі краєвиди та різнобарвний фольклор. Власне на Мазовшу знаходиться найдовша брукована площа у Європі та найстаріша школа у Польщі, порівнювана із французьким Вердун фортеця та найбільша в країні колекція сецесійного мистецтва. Не бракує тут також цінної природи, із занесеним у список ЮНЕСКО Кампіноським національним парком на чолі. Туристів приваблюють також лісові краєвиди прадавніх пуш, а також ріки та озера, котрі ідеально пасують для пригод на воді. Любителям доброї кухні рекомендується мазовецька кулінарія. Багато цікавинок пов'язано із туристичними шляхами, в т.ч. тематичними, напр. Шлях Мазовецьких князів, Шлях Варшавської битви, Шлях Шопена, Мазовецька скарбниця, У колі єврейської спадщини або Кіно-Мазовше. Подорожування ними це чудовий спосіб познайомитися із регіоном у поєднанні із активним відпочинком.

Передаємо до Ваших рук путівник нашим регіоном, котрий – як ми віримо – буде для Вас натхненням, рекомендацією та заохоченням для того, щоб подорожувати по Мазовшу.

ЗАПРОШУЄМО ДО ЧИТАННЯ ТА БАЖАЄМО ЧУДОВИХ ПОДРОЖЕЙ!

ЗМІСТ

МАЗОВЕЦЬКЕ ЗА 1 ДЕНЬ.....	2
ІДЕЯ НА ВИХІДНІ.....	8
ПОДРОЖ ІЗ ПРИГОДАМИ	17
МАЗОВШЕ ТЕМАТИЧНО	22
СМАКИ МАЗОВША	35
МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО.....	41
БЛИЖЧЕ ДО ПРИРОДИ	59
МАЗОВЕЦЬКЕ СЕЛО ЗАПРОШУЄ.....	64
МАЗОВШЕ ЕТНОГРАФІЧНО	68
ПРАКТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	73

#

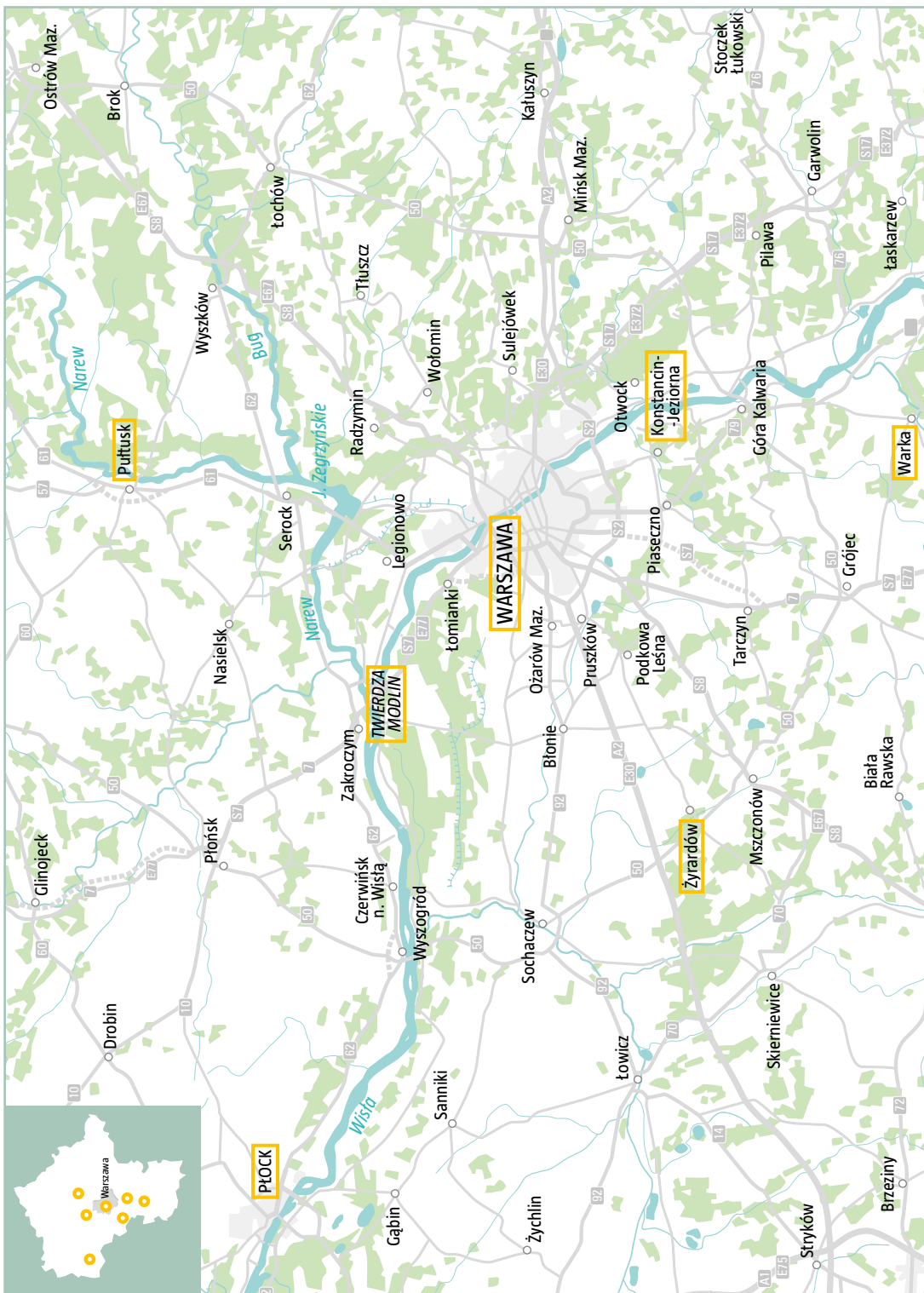
1

10

МАЗОВЕЦЬКЕ ЗА 1 ДЕНЬ

Пропозиції ідеальних місць
для 1-денної екскурсії

МАЗОВЕЦЬКЕ ЗА 1 ДЕНЬ

Варшава, Старе Місто

Варшава, Музей історії польських євреїв
ПОЛІН

Варшава, Центр Науки Коперник

Туристична Інформація
Варшавська Туристична Інформація,
www.warsawtour.pl/wit

- о Палац культури і науки,
Plac Defilad 1, 00-910 Варшава
тел. +48 503 033 720, warsawtour.pl
- о Празький центр Koneser,
Plac Konesera 2, 03-736 Варшава
тел. +48 503 033 720, warsawtour.pl

**Варшавський Центр Туристичної
Інформації - Агенція MUFA**
Plac Zamkowy 1/13, 00-267 Warszawa
тел. +48 22 635 18 81
www.wcit.waw.pl

ЕКСКУРСІЯ 1 – ВАРШАВА

Столиця Польщі та Мазовша, центр бізнесу і культури, місце, котре має дивовижну історію, та являється єдиним у світі, котре пишається повністю реконструйованим історичним комплексом Старого Міста, що занесено у список ЮНЕСКО. Сучасна метрополія, у котрій дух минулого чудово співіснує із сучасною архітектурою та мистецтвом, місто незліченних можливостей, повне кольорів, смаків та подій.

Серед сотень варшавських історичних пам'яток та цікавих місць тяжко вибрати ті, що можна вважати найголовнішими, однак безсумнівно не можна залишити без уваги:

- **Старого Міста** - найновішої Старівки у світі, із Ринковою площею Старого Міста, барбаканом, Архікафедральною Базилікою, Музеєм Варшави і звичайно ж Королівським замком.
- **Палацу культури і науки**- найвищого будинку у столиці, на 30 поверсі котрого знаходиться оглядова тераса, з котрої розпростирається чудова панорама Варшави.
- **Королівського тракту із королівським резиденціями**- Королівським замком, Лазенками та Вілановським палацом.
- **Варшавської Праги**- найбільш самобутної частини міста, котра пережила II Світову війну, а сьогодні відроджується як місце переповнене кольорами, що має незвичайний клімат та довоєнну архітектуру.
- **Чисельних музеїв**- Музей історії польських євреїв ПОЛІН, Музей варшавського повстання, Національний музей, Музей незалежності, Музей спорту та туризму, і Державний археологічний музей.
- **Галерій мазовецького інституту культури**- Фоксал, Тест, ХХ1 та Електор.
- **Варшавських муралів**- розсіяних по різних частинах міста, створюваних протягом багатьох років митцями із усього світу.

ЕКСКУРСІЯ 2 – ФОРТЕЦЯ МОДЛІН

Гігантська фортеця Модлін- це одна із найкраще збережених фортифікаційних систем у Європі, котру можна порівнювати виключно із французьким Вердун. На її унікальний характер впливає також мальовниче розташування у лісовому оточенні, у місці, де збігаються три річки: Вісла, Нарев та Вкра.

- Архітектура складається із понад 30 об'єктів, багато з котрих відкрито для відвідування.
- Цитадель фортеці є найдовшим у Європі та другим у світі окремих будинком вражаючої довжини- більше 2,2 км.

Фортецю краще за все відвідувати із місцевим гідом. Дуже популярним серед туристів є також нічне відвідування.

Фортеця Модлін

Центр Туристичної Інформації LOT Trzech Rzek

вул. Bałki Murmańskiej 164
05-160 Nowy Dwór Mazowiecki
тел. +48 664 775 321, +48 664 775 326
www.twierdzamodlin.pl
www.twierdzamodlin.info

ЕКСКУРСІЯ 3 – ПЛОЦЬК

Плоцьк – історична столиця Мазовша, котра на зламі XI і XII ст. була фактичною столицею Польщі, а міські права отримала раніше, ніж Краків, Познань та Вроцлав- це одне із найбільш цікавих міст на туристичній мапі Мазовша. Краще за все його відвідування потрібно почати від візиту у Центр туристичної інформації на Старим Ринку, де можна отримати цікаві матеріали та допомогу підчас планування екскурсії. Головні цікавинки:

- Тумська височина із Конкафедральною базилікою вневбвзяття Пресвятої Діви Марії та єпархіальним музеєм у архітектурних межах колишнього Замку Мазовецьких князів,
- Стара площа із XVIII і XIX- вічними кам'яницями, Ратушею та Святиною божого милосердя, котрі були збудовані на місці першого явлення Милосердного Ісуса святей сестрі Фаустині Кавальській,
- Мазовецький музей із найбільшою експозицією, що присвячена мистецтву сецесії та імпонуючою колекцією арт деко
- Святиня милосердя та любові, що збудована у стилі, котрий рідко зустрічається у Польщі- англійський готичний стиль,
- «Малаховянка»- найстаріша школа у Польщі,
- Зоопарк Плоцк, до которого краще за все дістатися Тумським потягом,
- Затока «Собутка».

Плоцьк, Мазовецький музей

Плоцьк, Міський Зоопарк

Центр Туристичної Інформації

Stary Rynek 8, 09-400 Płock
тел. +48 24 367 19 44
www.turystykaplock.eu

МАЗОВЕЦЬКЕ ЗА 1 ДЕНЬ

Жирардув, Ресурса

Жирардув, Музей Західного Мазовша

Центр Туристичної та Культурної Інформації

вул. 1 Maja 45, 96-300 Żyrardów
тел. +48 46 854 28 28
www.zyrardow.pl

Пултуск, замок

Пункт Туристичної Інформації в Пултуску при Регіональному музеї

вул. Rynek 43, 06-100 Pultusk
тел. +48 23 692 51 32
www.pultusk.pl

ЕКСКУРСІЯ 4 – ЖИРАРДУВ

Названий на честь Філіпа де Жіарда, першого технічного директора прядильних фабрик та винахідника прядильного станка і водяної турбіни, Жирардув є індустріальною перлиною Мазовша. Відрізняється єдиним у Європі, майже повністю збереженим комплексом фабричних та мешкальних будинків, і об'єктів громадського користування промислового міста зламу XIX і XX ст. Прогулянку містом із червоної цегли краще за все почати від Ресурси, тим більше, що це власне там знаходиться між іншим центр туристичної інформації. Там можна отримати мапу міського туристичного шляху, котрий дасть можливість відкрити красу та незвичайний клімат, що місця, котре переживає свій ренесанс. Старовинні індустріальні забудови знову пульсують життям виконуючи м.ін. функції: музею (обов'язково потрібно відвідати Музей льонарства у одному із давніх фабричних цехів), готелю, гастрономічного, мешкального та торговельного центру, а старі мури, завдяки старанній ревіталізації, милують око своїм виглядом. Для ідеальної пішої прогулянки у англійському стилі облаштовано парк ім. Кароля Дітріха. Влітку чудовим місцем для відпочинку є Жирардовська затока.

ЕКСКУРСІЯ 5 – ПУЛТУСК

Візит у XV-вічному замку та прогулянка по прилягаючій до нього найдовшій брукованій площі у Європі, катання на катамарані, човні, байдарці або гондолі по Нарві та поєднаних із нею каналах, що оточують найстаріші частини міста- це головні цікавинки Пултуска. Про нього говорять, що це «Мазовецька Венеція», оскільки не можна заперечувати його незвичайну красу, котру йому надають багато-вічні історичні пам'ятки та мальовнича річка із системою каналів. У Пултуску також варто подивитися:

- Колегіата Благовіщення Пресвятої Діви Марії із відомим пултуським склепінням,
- Регіональний музей у готично-ренесансній вежі колишньої ратуші та в кам'яниці по вул. Рынек 36, де знаходиться експозиція «Наполеон у Пултуску»,
- XVI і XVII- вічні костели, святого Христа, святих Петра і Павла.

ЕКСКУРСІЯ 6 – КОНСТАНЧІН-ЄЗЬОРНА

Єдиний у мазовецькому воєводстві курорт, історія якого сягає кінця XIX ст. Констанчін-Єзьорна розташований на околицях Варшави, у оточенні кількох природних заповідників та Хойновського ландшафтного парку. Його найбільшою цікавинкою є курортний парк із соляною градирнею, котра розпиляє у повітрі соляний концентрат, що видобувається із глибини більше 1,5 км та багаточисельними кав'ярнями і ресторанами. Серед історичних пам'яток варто відвідати околичні передвоєнні вілли та палаці. Багато із них залишається у приватних руках, однак частина відкриває свої двері для туристів, як наприклад Вілла Світ, де розташований Дім пам'яті Стефана Жеромського та Вілла ла Флеур, в котрій можна оглянути виставку робіт польських та єврейських художників, котрі творили у XX ст. у Франції. Великою цікавинкою Констанчіна є представлена у Констанчинському будинку культури виставка витинанок із колекції Антонія Шледжевського. Тут можна побачити роботи із найбільших регіональних центрів витинарства у Польщі, котрі були виконані найвідомішими творцями у післявоєнній історії цієї галузі мистецтва. Подробиці за посиланням: www.konstancinjeziorna.pl

ЕКСКУРСІЯ 7 – ВАРКА

Як відчувати Америку на Мазовші? Це можливо – Музей ім. Казимира Пуласького у Варці вже понад 50 років нагадує про польських емігрантів до США. У оточенні старих дерев, історичного парку, у білому палаці із половини XIX-ст. довідаєшся про долі багатьох польсько-американських постатей: Казимира Пуласького, Тадеуша Костюшки, Юліана Урсіна-Нємцевича, Гелени Моджеєвської або Ігнація Яна Падаревського. У Варці також можна відчувати атмосферу справжнього польського шляхецького дому. Крім того, великою перевагою музею є парк площею 15 гектарів, котрий розташований на нахилі над Пилицею, котрий знаходиться на території Натура 2000. Прямуючи освітньо-природничою стежкою до річки, познайомишся із фауною та флорою Долини Пилиці. Мікроклімат, що панує тут, створює добрі умови для відпочинку, а Пилиця являється раєм для любителів байдярок. Подробиці за посиланням: www.muzeumpulaski.pl

Констанчін-Єзьорна, розсільна башта

Констанчін-Єзьорна, вілла Гриф

Варка, Музей ім. Казимира Пуласького

Варка, ратуш

#2

10

ІДЕЯ НА ВИХІДНІ

Пропозиції цікавих екскурсій
по Мазовшу на вихідні дні

СЕРПЦ – ПЛОЦК

Із візитом у мазовецькому селі та історичній столиці Польщі. Два міста, котрих минуле сягає Х ст., а часи середньовіччя залишили після себе цінні історичні пам'ятки. Тут можна відчутти клімат прихованої у готичних стінах історії, торкнутися краси ХІХ-вічного сільського життя, насолоджуватися атмосферою сучасного, новітнього міста та взяти участь у одному із багатьох різнобарвних гулянь.

ДЕНЬ 1 СЕРПЦ

Приїзд у Варшаву: автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця, із пересадкою у Новим Двоже мазовецьким), автобусом.

План екскурсії:

- Музей мазовецького села** – найбільша цікавинка Серпця, котра показує мазовецьке село у ХІХ та на початку ХХ с. (3-4 год.) *вул. Narutowicza 64, www.mwmskansen.pl*
- Прогулянка містом** (2 год.):
 - ратуша** – один із відділів Музею мазовецького села *пл. Wyszyńskiego 1,*
 - „Двір Каштелянка”** оточений різнобарвним садом – найкрасивіший приклад дерев'яного будівництва Серпця *вул. Kasztelańska 2,*
 - костел святого Віта, Модеста та Кресценції** – одна із найстаріших святинь на Мазовшу *пл. Chopina 13.*

Серпц, Музей мазовецького села

Серпц, ратуш

Рекомендована ночівля в Серпці знаходиться на території музею [Hotel Skansen Conference&Spa](http://HotelSkansenConference&Spa), вул. Narutowicza 64, Sierpc, www.hotelskansen.pl

ДЕНЬ 2: ПЛОЦК

Доїзд із Серпця (облизько 40 хв.): автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця), автобусом.

План екскурсії:

- Старий ринок** із ратушою та ХVІІІ і ХІХ-вічними кам'яницями, у одній із котрих знаходиться туристична інформація (0,5 год.).
- Тумська височина** (2-3 год.):
 - Конкафедральна базиліка внебовзяття Пресвятої Діви Марії,**
 - Комплекс давнього бенедиктинського абатства із реліквіями Замку мазовецьких князів та будинок Єпархіального музею** (тзв. Старий музей). *www.mdplock.pl*

Плоцк, ратуш

Плоцк, Тумські пагорби

Плоцк, Мазовецький музей

Центр Туристичної Інформації
Stary Rynek 8, 09-400 Płock,
тел. +48 24 367 19 44,
www.turystykaplock.eu

3. **Мазовецький музей** із найбільшою колекцією сецесійного мистецтва у Польщі. (1 год.) *вул. Tumską 8, muzeumplock.eu*
4. **Малаховянка** – найстаріша школа у Польщі, котра існує тут від кінця XII ст. На вежі знаходиться оглядова тераса, з котрої видно панораму міста. Від 2019 р. вежу оздоблює сонячний годинник, вигляд якого нагадує історію школи XIX віку. (0,5 год.) *вул. Małachowskiego 1, www.malachowianka.edu.pl*
5. **Святиня милосердя та любові.** Єдина Марявіцка кафедра у Польщі, що збудована у стилі, котрий рідко зустрічається у Польщі- англійський готичний стиль. (0,5 год.) *вул. Kazimierza Wielkiego 27a, www.mariawita.pl*
6. **Міський парк**, у добру погоду – затока Собутка, один із найчистіших пляжів на Мазовшу, із пірсом, Wake-парком та гіркою Анаконда.

ЦЕХАНУВ – ОПІНОГУРА

У пошуках скарбу мазовецьких князів та романтизму. Дві історії, два вихідні дні у цехановському повіті. Нездобутий у середньовіччі Замок мазовецьких князів та романтичний палац роду Красинських разом із історичним парком у англійському стилі, котрий його оточує - чи не звучить це як рецепт на вдалу подорож у вихідний день?

ДЕНЬ 1: ЦЕХАНУВ

Доїзд із Варшави: автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця), автобусом.

План екскурсії:

- 1. Замок Мазовецьких князів.** Колись був символом міці, зараз – через більше, ніж 700 років – знову розквітає. Це єдиний нездобутий у середньовіччі Замок Мазовецьких князів. У готичних мурах сьогодні розміщуються музейні зали. (1,5 год.) *вул. Zamkowa 1, www.zamekwciechanowie.pl*
- 2. Ринок із неоготичною ратушою з 1844 р.,** котрий був побудований згідно проєкту Генрика Марконі- одного з навідоміших архітекторів першої половини XIX ст., котрі творили у Польщі.
- 3. Музей Мазовецької шляхти,** експозиції котрого стосуються: ремесла мазовецького села, історії єврейських родин, котрі мешкали колись у Цеханові та народного різблярського мистецтва. (1 год.) *вул. Warszawska 61, www.muzeumciechanow.pl*
- 4. Костел святого Юзефа.** Сакральний символ міста, котрий був побудований у стилі надвісянського готику. *вул. Ks. Piotra Ściegiennego 11, www.faraciechanow.pl*
- 5. Парк науки Торус.** Місце, де наука іде пліч-о-пліч із грою. Знаходиться у пристосованій водонапірній вежі (котра, насправді, ніколи не була водонапірною вежею). (2 год.) *вул. Płocka 34, www.parknaukitorus.pl*

Цеханув, Замок Мазовецьких Князів

Цеханув, Музей Мазовецької шляхти

Цеханув, Парк науки Торус – Водонапірна Вежа

*Рекомендоване житло в Цеханові:
розташоване в будівлях історичної
пивоварні QBATURA CAFÉ&HOTEL,
вул. Kilińskiego 4A, Ciechanów,
www.qbatura.eu*

Опіногура, Палацово-парковий комплекс

Опіногура, Музей Романтизму

ДЕНЬ 2: ОПІНОГУРА

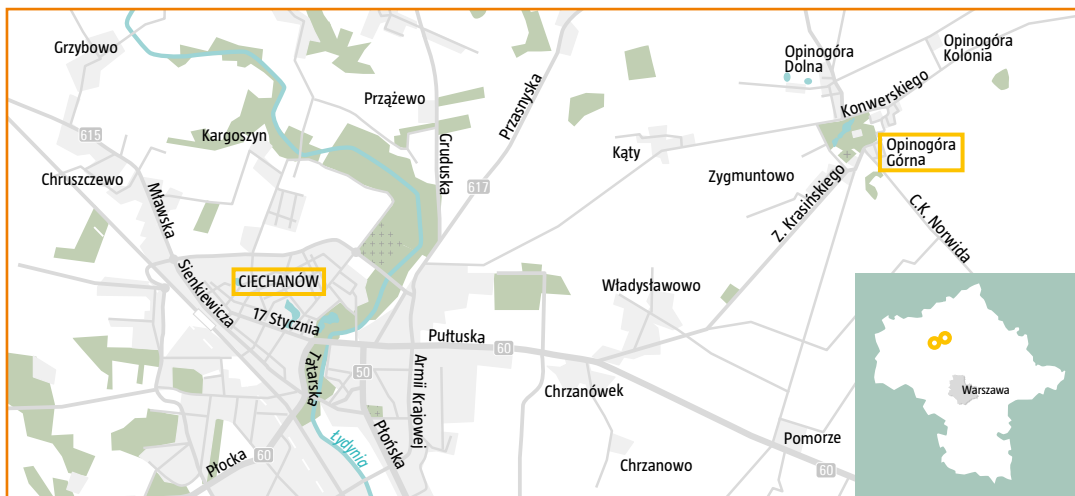
Доїзд із Цеханова (близько 20 хв.): автомобілем, автобусом (лінія 11 ZKM у Цеханові).

План екскурсії:

1. Палацово-парковий комплекс Зигмунта Красінського із Музеєм романтизму . (4 год.). *вул. Krasieńskiego 9, www.muzeumromantyzmu.pl*

Zwiedzanie:

- відвідування музею: постійна експозиція присвячена Зигмунту Красінському у неоготичному Палаці із 40-х років XIX ст., тимчасові експозиції у неоготичному будинку Двірського флігелю та вистава «Польський живопис епохи романтизму», та наполеоньська експозиція у Дворі,
- прогулянка стародавнім парком у англійському стилі,
- інші цікавинки: стайня, гараж карет, птахівня, майданчики розваг для дітей, музейна господа „Подвір'я садівника”, кав'ярня „Під каштанами”.

СЕДЛЬЦЕ – ВЕНГРУВ – ЛІВ

Слідами чорнокнижника та El Greco. Долина Лівця із найменшим мазовецьким замком, країна легенд про чорнокнижника Твардовського, перлина польського бароку та улюблене місто княгині Александри Огінської. Якщо ще додамо до цього El Greco, котрий про ті околиці мабуть ніколи і не чув, однак їх прославляв, то отримаємо гарантію великої дози туристичних вражень.

ДЕНЬ 1: СЕДЛЬЦЕ

Доїзд із Варшави: автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця), автобусом.

План екскурсії:

- 1. Єпархіальний музей.** Власне тут знаходиться справжній скарб – картина „Екстаз святого Франсиска” пензля El Greco, єдиний твір цього художника у Польщі (1 год.) *вул. Biskupa I. Świrskiego 56, www.muzeum.siedlce.pl*
- 2. Ратуша,** тобто популярний седлецький „Яцек”. Єдина ратуша у Польщі, котра тримає на своїх плечі Атласа із глобусом землі. У ній розташований Регіональний музей. (1 год.) *вул. Piłsudskiego 1, Siedlce, www.muzeumsiedlce.art.pl*
- 3. Палац Огінських.** Класицистична резиденція „Пані на Седльцах” – Александри Огінської. Сьогодні тут розташований головний будинок Природничо-гуманітарного університету, а тому відвідування об’єкту не є можливим. Але можна прогулятися міським парком «Александрії». (1 год.) *вул. Konarskiego 2, www.uph.edu.pl*

Седльце, Палац Огінських

Центр Туристичної Інформації

вул. Pułaskiego 7, 08-110 Siedlce
тел. +48 535 068 593
www.pttsiedlce.pl

Центр Туристичної Інформації

вул. bp. I. Świrskiego 31, 08-110 Siedlce
тел. 25 794 31 70
www.ckis.siedlce.pl

*Рекомендовані місця проживання
в Седльцах: історична садиба
Мосциброди XIX століття, Mościbrody 52,
08-112 Wiśniew
www.dwormosciobrody.pl*

ДЕНЬ 2: ВЕНГРУВ І ЛІВ

Доїзд із Седльця: автомобілем, автобусом

План екскурсії:

- 1. Менша базиліка внебовзяття Пресвятої Діви Марії та святого Павла, святого Петра, святого Анджея і святої Катрини у Венгрові** зі славнозвісним XVI-вічним дзеркалом Твардовського у ризниці. (0,5 год.) *вул. Strażacka 5, www.bazylika-wegrow.pl*

Венгров, Менша базиліка внебовзяття Пресвятої Діви Марії

Лів, Замок Мазовецьких князів

Площа-ринок у Венгрові

Пункт Туристичної Інформації

вул. Rynek Mariacki 11, 07-100 Węgrów
тел. +48 25 792 35 66
www.wegrow.com.pl

2. Прогулянка Венгровом (1 год.)

- **Гданський дім.** Це пам'ятка про гданських купців, котрі тримали тут свою торгівельну базу. Сьогодні там знаходиться Кабінет регіональних збірників та Музей підляської тканини. *Rynek Mariacki 11*
- **Післяреформаційний комплекс.** Підтвердження звиятиги історії Венгрова, в котрій протестанти відіграли важливу роль. *вул. Kościuszki 27*

Проїзд до Ліву: автомобілем, автобусом (близько 40 хв.).

1. **Замок Мазовецьких князів.** Найменший мазовецький замок. Розташований над Лівцем, котрий за часів панування мазовецьких князів був натуральним кордоном князівства. Зараз у замку розташований Музей зброї, в котрому знаходяться колекції зброї, графіки, живопису на баталістичну та сарматську тематику. (2 год.)
Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie, вул. Batorego 2, www.liw-zamek.pl

РАДОМ – ШИДЛОВЕЦЬ

Мазовецькі світові мотиви – у місті більшому від Парижа та першому у світі самостійному музеї присвяченому народним музичним інструментам. Місто з багатовічною історією, свідками котрої були багаточисельні історичні пам'ятки, що збереглися до наших часів, поєднання готичного та постіндустріального стилів, та ще й похвала для сільського життя. Радом має різні обличчя. На відміну від нього, розташований неподалік Шидловець має більш однорідний характер, але який! Чудова резиденція роду Шидловецьких та незвичайний музей запирають дух.

ДЕНЬ 1: РАДОМ

Доїзд із Варшави: автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця), автобусом.

План екскурсії:

1. Прогулянка туристичним шляхом „Історичні пам'ятки Радома”, на котрому знаходяться найважливіші історичні пам'ятки міста: м.ін. Городище Пьотрувка, Костел святого Вацлава, костел фарни святого Іоана Хрестителя та реліквії радомського замку, міські захисні мури із XIV ст., комплекс костелу святої Катажини та монастир бернардинів, колишній бароковий комплекс костелу та монастиру Бенедиктанок, класицистичні кам'яниці у центрі міста, колишня ратуша, колишній палац Карсхів та резиденція по вул. Żeromskiego, гарнізонний костел, радомська кафедра, Дім Глогерів та еkleктичні споруди у центра міста. (близько 3 год.)
2. **Музей ім. Яцка Мальчевського** із колекцією живопису Мальчевського. (2 год.) (Rynek 11, www.muzeum.edu.pl)
3. **Галерія культурної спадщини Радома**. Галерія міста казимірівського, що розташована на першому поверсі будинку Міської адміністрації, із третім у Польщі по величині урбаністичним макетом історичного центра Радома (1 год.), вул. Жеромського 53.
4. **Мазовецький центр сучасного мистецтва «Електровня»** із цікавими експозиціями, кінотеатром та кав'ярнею. Був створений по ініціативі Анджея Вайди у достосованому будинку колишньої електростанції. Це приклад вдалого поєднання постіндустріального клімату та сучасних форм презентації культури у її широкому розумінні (1 год.), вул. Mikołaja Kopernika 1, www.mcswelektrownia.pl

Радом, ратуша

Радом, Музей ім. Яцка Мальчевського

Радом, Музей Радомського села

Центр Туристичної Інформації,
pl. Dworcowy 2, tel. +48 48 360 06 10,
+48 793 456 783, www.cit.radom.pl

Центр Туристичної Інформації (UM),
вул. Rwańska 16, тел. +48 48 362 05 36,
www.radom.pl

Шидловець, Музей народних музичних інструментів

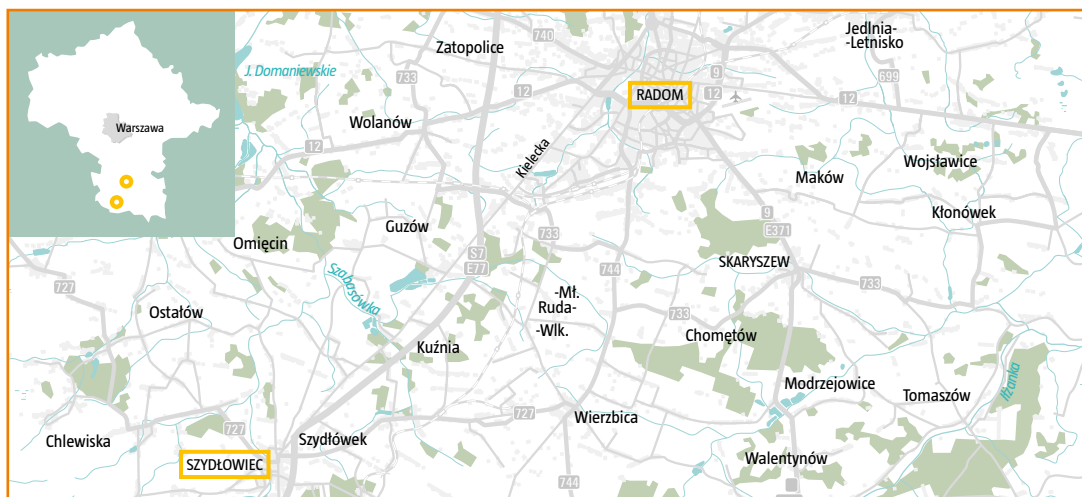
Площа-ринок у Шидловці

Пункт Туристичної Інформації,
вул. Rynek Wielki 5a, 26-500 Szydłowiec,
тел. +48 48 326 20 54,
www.szydlowiec.pl

ДЕНЬ 2: РАДОМ, ШИДЛОВЕЦЬ

План екскурсії:

- Музей радомського села.** Це скансен, у котрому можна ознайомитися із культурною спадщиною територій, що розташовані на прикордонні Мазовша та Малопольщі. (2-3 год.) (вул. *Szydłowiecka 30, Radom*, www.muzeum-radom.pl)
Переїзд до Шидловця: автомобілем, потягом (Мазовецька залізниця), автобусом. (близько 0,5 год.)
- Замок** одна із найвеличніших ренесансних магнацьких резиденцій у Польщі, мальовничо розташована на штучному острові, оточена ровом та стародавнім парком та Музей народних музичних інструментів, де показано матеріальне свідцтво людської потреби контакту із музикою. (1 год.) вул. *J. Sowińskiego 2*, www.muzeuminstrumentow.pl
- Прогулянка Шидловцем:** Великий ринок зі старовинною ратушею з XVII ст., костел святого Зигмунта з кінця XV ст (1 год.)

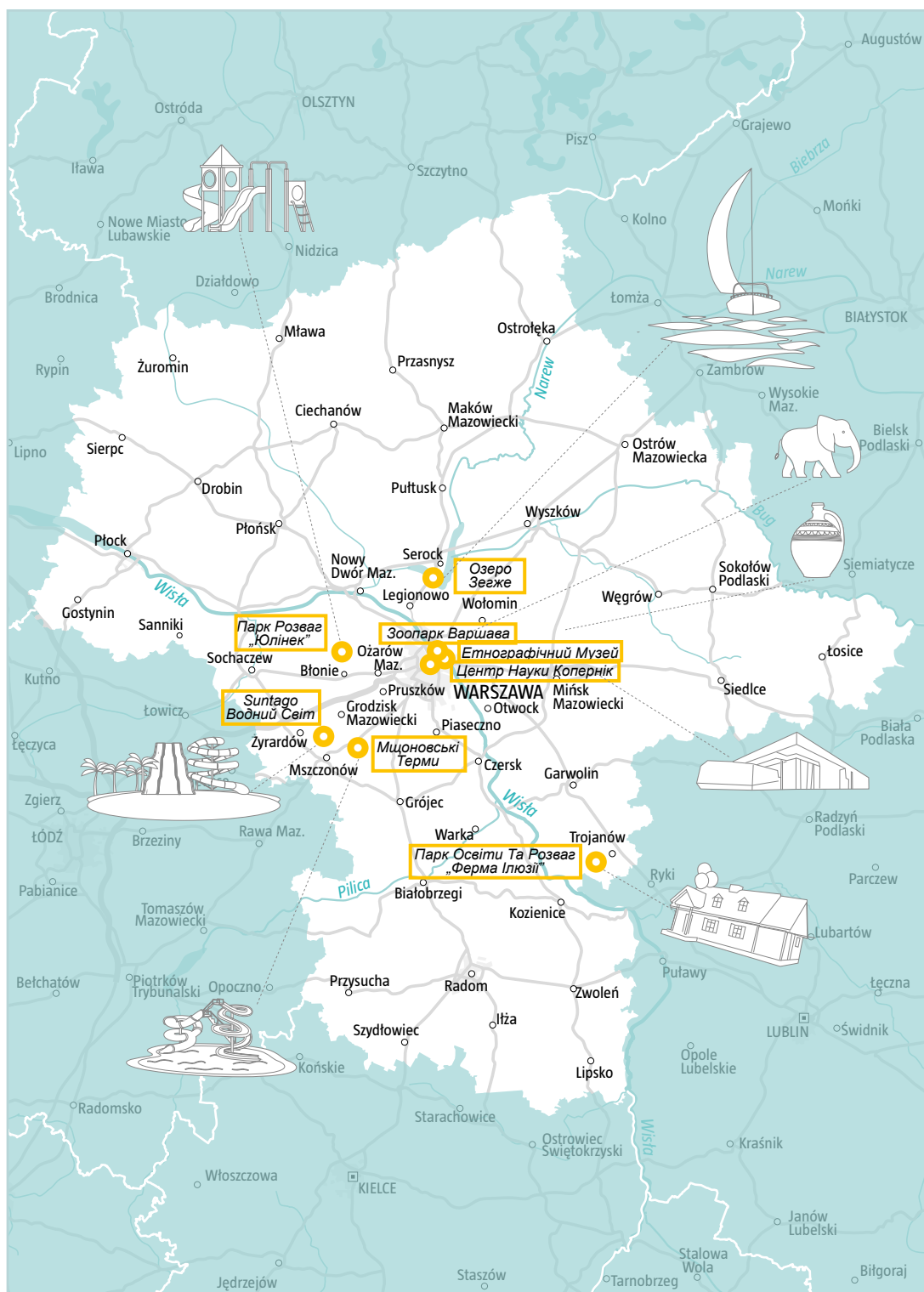
ПОДОРОЖ ІЗ ПРИГОДАМИ

Пропозиції відпочинку на воді
та цікавинки для дітей

3

10

ЗАБАВА У ВОДІ ТА ЗНАЙОМСТВО ЗІ СВІТОМ

PARK OF POLAND – SUNTAGO ВОДНИЙ СВІТ

Найбільший критий аквапарк у Європі знаходиться на Ма-зовшу. Відкритий на початку 2020 р., він приєднався до групи найбільших цікавинок у регіоні. Туристів тут чекають три тематичні зони: Jamango, Relax i Saunaria, зона Wellness&Spa, кілька десятків гірок загальною довжиною 3,2 км, 2 тис. м2 басейнів, 840 м2 термального басейну, 8 різних саун та лазень, а також ресторани, бари, та Suntago Village із бунгалами. (вул. Nowy Świat 1, 96-300 Włocza, www.parkofpoland.com)

Park of Poland – Suntago Водний Світ

ЗЕГЖЕ

Рай для моряків, рибаків та аматорів віндсерфінгу, вейкбордингу, флайбордингу та відпочинку на воді. Своєю пропозицією спокушають багаточисельні бази відпочинку, ресторани і бари. Вистачає центрів підготовки вітрильників, прокату спорядження для відпочинку на воді та пристаней для яхт. Найбільш популярними туристичними місцевостями над озером Зегжинським є: Зегже, Сероцк, Зегжинек, Ядвісін, Яхранка, Бялобжегі та Риня. Озеро та його околиці являються чудовою пропозицією для аматорів відпочинку на воді. (www.jezioro.zegzynskie.pl)

Jezioro Zegrzyńskie

МЩОНОВСЬКІ ТЕРМИ

Пісні термальні джерела, котрі добуваються із глибини 1,6 км дають воду для двох басейнів, котрі функціонують увесь рік. Серед цікавинок є також спортивний басейн, басейн для відпочинку та для дітей, а також гірки, джакузі, сауни, соляний грот, розважальний майданчик та пляж із полями для волейболу, тренажерний зал на вулиці, а взимку- каток. У місцевому пункті прокату туристів чекають велосипеди, кийки для nordic walking та комплекти для бігового лижного спорту. (вул. Warszawska 52, 96-320 Mszczonów, www.termy-mszczonow.eu)

Мщоновські Терми

Варшава, Водний парк Мочидло

ВОДНИЙ ПАРК МОЧИДЛО

Відновлений Водний парк Мочидло- це ціла гамма цікавинок відповідних як для зимових, так і літніх днів. Спортивний басейн, рекреаційне озерце із підводними лежанками та гейзерами, гірки, водяні дзвінки, майданички для розваг, смуги перешкод і, звичайно ж, літні басейни. Ідеальна пропозиція для того, щоб перевести подих після довгого дня екскурсій столицю. *вул. Górczewska 69/73, Warszawa, www.aktynawarszawa.waw.pl*

Парк розваг „Юлінек”

ПАРК РОЗВАГ „ЮЛІНЕК”

Це місце із історією- власне тут протягом декількох десятиріч діяв центр мистецтва та циркових розваг міжнародного значення. І власне у зв'язку із цирком Юлінек побудував свої цікавинки. Вони подобаються дітям та дорослим, це чудова пропозиція для кожного у будь-якому віці. Піднебесний цирк, Країна надуванців, Цирковий мінігольф, - це тільки деякі із цікавинок цього розташованого поряд із Кампіноським національним парком місця. *(Julinek 1, 05-084 Leszno k/Warszawy, www.juline.com.pl)*

Парк освіти та розваг „Ферма Ілюзії”

ПАРК ОСВІТИ ТА РОЗВАГ „ФЕРМА ІЛЮЗІЙ”

Багаточисельність та різноманітність цікавинок (їх є понад 60!) розташованих на 6-гектарній частково вкритій лісом території- це найбільша перевага Ферми ілюзій. Тут знаходяться майданички для розваг, каруселі, траси, лабіринти, міні зоопарк, і звичайно ж ілюзія- Крива хата, Копальня золота та виступи ілюзіоністів. Тут можна провести пікнік та відпочити біля басейну. *(Mościska 9, 08-455 Trojanów, www.farmailuzji.pl)*

ЦЕНТР НАУКИ КОПЕРНІК

Королівство науки, експериментів та чудових розваг. Візит до найбільшого центру науки в Польщі є рецептом на захоплюючу подорож у світ хімії, біології, фізики, роботики та астрономії. Сотні інтерактивних експонатів, простір для експериментів, лабораторії, два незвичайні театри- Театр роботів та Театр високих

напруг, це цікавинки, котрі навчають і розважають не тільки дітей. Свої захоплення тут також знаходять і дорослі. (вул. *Wybrzeże Kościuszkowskie 20, 00-390 Warszawa, www.kopernik.org.pl*)

ЗООПАРК ВАРШАВА

Варшавський зоопарк, котрий існує від 1928 р., сьогодні є домівкою для близько 5 тис. звірів, що належать до 550 видів. Тце місце, в котрому чергові покоління мешканців Варшави знайомляться із пухнастими ведмедями, довгоногими жирафами, грізними крокодилами та дикими котами або обожнюваними дітьми капуцинами. Це також місце, за котрим стоїть історія Яна Жаблінського та його родини, котра ризикуючи життям переховувала сотні євреїв, котрі переслідувалися у часи II Світової Війни. Із історією варшавського притулку можна познайомитися відвідуючи розташовану на території зоопарку Віллу Жаблінських. (вул. *Ratuszowa 1/3, 03-461 Warszawa, www.zoo.waw.pl*)

ЕТНОГРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ

Кольоровий та тематично різноманітний, найстаріший етнографічний музей у Польщі привертає увагу не тільки знавців етнографії, але також і наймолодших відкривателів. Постійні виставки, котрі переносять відвідувачів у світ Азії та Африки, Польщі і Європи. Це-незвичайне місце не тільки з точки зору свого віку та унікальних засобів, а також по причині спеціально підготовленого Музею для дітей із насиченою програмою занять, майстер-класів та родинних заходів, котрі проводяться протягом усього року. вул. *Kredytowa 1, 00-056 Warszawa, www.ethnomuseum.pl*

МУЗЕЙ БУДИНОЧКІВ ДЛЯ ЛЯЛЬОК, РОЗВАГ ТА ІГРАШОК

Отримавши багаточисельні нагороди за освітню та культурну діяльність Варшавський музей іграшок став місцем, котре зачаровує як дітей, так і дорослих відвідувачів. Головна частина музею знаходиться у Старому місті та пропонує дві постійні експозиції, на котрих можемо оглянути експонати із усього світу, котрі мають навіть 200 років. ул. *Podwale 15, 00-252 Warszawa, www.muzeumdomkow.pl*

Варшава, Центр Науки Копернік

Варшава, зоопарк

Варшава, етнографічний музей

Музей будиночків для ляльок, розваг та іграшок

#4
10

МАЗОВШЕ ТЕМАТИЧНО

Мазовецькі тематичні шляхи

Траси Мазовецьких князів

- 1 Варшава Мазовецьких князів
- 2 Траса Конрада Мазовецького – західна частина
- 3 Траса Конрада Мазовецького – східна частина
- 4 Траса княгині Анни та останніх мазовецьких князів
- 5 Траса князя Януша
- 6 Траса Семовитів

Кsiążnice Шлях Шопена

Шлях Варшавської Битви 1920

Мазовецька Скарбниця

Кіно-Мазовше

У Колі Єврейської Спадщини

Промислове Мазовше

Траси Мазовецького літературного шляху:

Королівський тракт, Ринкова площа Старого міста, Банкова площа та околиці, Дві Праги

Північно-західна траса (зелена)

Південна траса (блакитна)

Північно-східна траса (червона)

МАЗОВШЕ

ТЕМАТИЧНО

ШЛЯХ МАЗОВЕЦЬКИХ КНЯЗІВ

Історія про трьох великих мазовецьких Пястів, завдяки котрим Мазовше збагатилося близько 100 світських та сакральних будівель, новим архітектурним стилем, котрий називається мазовецький готичний стиль та легендами про скарги тамплієрів та незвичайними історіями. Одну із них у «Зимовій повісті» описав сам Уільям Шекспір. Подорожуючи по Мазовшу Шляхом Мазовецьких князів можна познайомитися зі спадщиною, котру залишили декілька поколінь роду, протопластом котрого був Конрад Мазовецький. Історія його суворо оцінює за те, що він привів у Польщу хрестоносців. Але потрібно пам'ятати, що також завдяки йому майже недоторканні території змінилися у активно діюче та розвинуте автономічне князівство, котре кінець кінцем, після того, як згасла лінія, було приєднане до Польщі.

Варшава, костел святої Анни

Варшава, міські мури

Червінськ, Благовіщенський костел

Траси Шляху Мазовецьких князів:

1. **Траса Мазовецьких князів:** Яздув – мисливський двір Мазовецьких князів (сьогодні це Уяздовський замок), пл. Трьох Хрестів, костел святої Анни, Королівський замок, Кафедра святого Іоанна, міські мури, кам'яниця Мазовецьких князів біля ринку, вул. Zakroczymska

👁 Особливо рекомендується **Королівський замок**, на місці котрого колись стояв дерев'яний двір, котрий був найстарішою садибою князів і котрий пізніше був замінений мурованою будівлею зі збереженими до сьогоднішніх днів частинами підвалу та першого поверху Міської вежі. І хоча вона не доступна для відвідувачів, однак варто пам'ятати, що Королівський замок на початку був резиденцією мазовецьких князів, а вже пізніше став садибою короля.

2. **Траса Конрада Мазовецького – західна частина:** Закрочим, Червінськ, Вишогруд, Бодзанув, Плоцк, Дробін, Серпц, Закрочим

👁 Особливо рекомендується **Червінськ** – місто, що відрало ключову роль у битві із Орденем Хрестоносців у 1410 р. Власне тут, у підніжжя існуючої до сьогоднішнього дня XII- вічної романської базиліки Благовіщення Пресвятої Диви Марії збудовано одну з найдивовижніших конструкцій середньовічної Європи – човновий (понтонний) міст. Він дав можливість військам Владислава Ягайла переправитися через Віслу прямуючи на Грюнвальд.

3. **Траса Конрада Мазовецького – східна частина:** Сероцьк, Пултуськ, Макув Мазовецький, Прасниш, Грудуськ, Цеханув, Опіногура

👁️ *Особливо рекомендується - **Цеханув** із Замок Мазовецьких князів, котрий височіє над містом вже понад 600 років. Це фортеця, котра ніколи у середньовіччі не була здобута.*

Цеханув, Замок Мазовецьких князів

4. **Траса княгині Анни та останніх мазовецьких князів:** Седльце, Лів, Венгров, Острув Мазовецька

👁️ *Особливо рекомендується - **Лів**, мале містечко, що мальовничо розташоване над Лівцем, символом котрого є найменший на Мазовші Замок Мазовецьких князів.*

Лів, замок

5. **Траса князя Януша:** Пясечно, Черськ, Варка, Коженіце, Сецехув, Ілжа, Шидловець, Хлевіська

👁️ *Особливо рекомендується - **Черськ**, другий, після Плоцка, центр влади Мазовецьких князів, котрий вважався військовим центром, а сьогодні, це оточене садами село, що мальовничо розташувалося на похилому березі Вісли, котрого символом та найбільшою цікавинкою є середньовічний готичний замок, що був побудований князем Янушом.*

Черськ, Замок Мазовецьких князів

6. **Траса Семовітув:** Блоне, Кампінос, Брохув, Сохачев, Гіжице, Саннікі, Гостинін

👁️ *Особливо рекомендується - **Гостинін**, у котрому оборонні будівлі з'явилися за часів першого мазовецького володаря – Семовіта III. Сьогодні на їх місці стоїть відреставрований замок, котрий виконує функцію готелю. Цікавинкою є факт, що він прилягає до будівель костелу (тзк. Колонний зал), котрий містить у своїх мурах фрагменти середньовічного замку.*

Гостинін, замок

Подорож на:

www.dziedzictwomazowska.pl/szlak-ksiazat-mazowieckich.

ШЛЯХ ВАРШАВСЬКОЇ БИТВИ 1920

Про неї кажуть «Диво над Віслою», оскільки жодні знаки на небі та на землі не вказували на те, що поляки переможуть, що затримають марш більшовиків на захід. Одна із найголовніших битв не тільки в історії Польщі, але і всього світу- це пропозиція шляху, котрий варто пройти прагнучи зрозуміти, що саме відбулося у ті декілька серпневих днів 10 років тому.

Варшава, Могила Невідомого Жовніра

Варшава, Музей Незалежності

Фортеця Модлін

1. **Варшава 1920.** Ключ до перемоги над Польщею, стратегічна ціль загарбників, місце військових дій, а також місто, де приймалися політичні, соціальні, економічні та військові рішення. Ось місця у самій столиці, котрі пов'язані зі славною битвою. Гармата на задньому дворі Казимірівського палацу- символ боротьби університетської молоді за незалежність у 1918-1920 р. (Krakowskie Przedmieście 26/28), Могила Ігнація Скорупки на Повонзковському цвинтарі, Пам'ятник ксьондза Ігнація Скорупки біля кафедри святого Флоріана по вул. Floriańskiej 3, Музей Війська польського (Al. Jerozolimskie 3), Військовий цвинтар на Повонзках, Могила Невідомого жовніра (пл. Piłsudskiego), Костел Переможної Божої Матері на Камьонку (вул. Grochowska 365), костел Короля Христа на Таргівку (вул. Tykocińska 27/35), Костел Переможної Божої Матері в Рембертові (вул. Grzybowa 1), Пам'ятник Диву над Віслою на Бродні (вул. P. Wysockiego 49), Музей незалежності (Al. Solidarności 62).

2. **Мазовше 1920.** Не дивлячись на те, на що вказує назва, битва 1920 р. проходила у бугатьох місцях віддалених від Варшави на десятки кілометрів. Найголовніші з них були включені у шлях:

- **Оссув-** власне тут 14 серпня 1920 р. розігралася баталія, котра вважається однією із найголовніших подій Варшавської битви. Нагадують про неї символічні хрести та пам'ятники, військовий цвинтар та мультимедійний Центр туристично-історичної інформації.
- **Радзимін-** тут від 13 до 16 серпня 1920 р. тривав запеклий і кривавий бій, котрий остаточно виграли польські підрозділи. Про ті події нагадує між іншим цвинтар польських жовнів 1920 р.
- **Фортеця Модлін** – важливий захисний пункт, склади і матеріальна база підчас Варшавської битви. На відкритому ще у 1915 р. фортечному цвинтарі знаходиться штаб польських жовнів, котрі полягли у серпні 1920 р.

- **Закрочим-** Форт I Фортеці Модлін, котрий виконував важливу функцію у перегрупованні польських військ під час дій над річкою Вкра. У місці також була створена медична база Північного фронту. Під час Варшавської битви у Закрочимі мешкав пізніший президент Франції Шарль де Голь, котрий того часу служив у одному із підрозділів, котрий стояв у Фортеці Модлін.
- **Плоцьк-** про незламну боротьбу мешканців міста нагадує символічна Могила Невідомого Жовніра та вмурована у фасад будинку вартівні таблиця.
- **Борково-** про битву, у котрій була здобута перемога, нагадує пам'ятник та рештки мосту, за який ішов бій. Щороку у першу суботу після 15 серпня тут проводяться історичні реконструкції.
- **Насельськ-** затяті бої тут вели два полки піхоти 4 армії генерала Сікорського. Про жертв тих подій нагадує братська могила на парафіяльному цвинтарі.
- **Мінськ Мазовецький-** його визволення 17 серпня 1920 р. стало переломним моментом Варшавської битви. На шляху знаходиться костел Народження Пресвятої Діви Марії, у котрому перед та після битви молився генерел Халлер та Музей Мінської землі гармат 7 полку Люблінських уланів у віллі др Яна Губерта.
- **Вишків-** завдання підрозділів, котрі були згруповані у його околицях було призупинення маршу радянських військ на столицю. Після визволення Вишкова місцеву плебанію відвідав Стефан Жеромський, котрий – на підставі розповіді ксьондза Мечковського- перебування більшовиків пізніше описав у оповіданні «На дворі у настоятеля костелу у Вишкові».
- **Сероцьк-** у місцевому костелі Благовіщення Пресвятої Діви Марії знаходиться картина Станіслава Вітольда Беняса, на котрій зображено «Диво на Віслі». На парафіяльному цвинтарі про події з 1920 р. нагадує братська могила невідомих жовнірів Війська Польського, що полягли у 1920 р.
- **Сулеювек-** на шляху знаходиться Музей Юзефа Пілсудського, музейно-освітній комплекс, котрий створює унікальне в масштабі держави поєднання камеральності історичного двору «Мілушін» та території навколо нього із сучасним простором нового будинку. У Сквері Незалежності можна побачити пам'ятник Маршала та Пагорб Співзасновників Незалежності.

Подробиці знаходяться на: www.dziedzictwomazowsza.pl/szlak-bitwy-warszawskiej.

Оссув, мультимедійний Центр туристично-історичної інформації

Вишків, пресвітерія

Мінськ Мазовецький, костел Народження Пресвятої Діви Марії

Сулеювек, Музей Юзефа Пілсудського

МАЗОВШЕ ТЕМАТИЧНО

ШЛЯХ ШОПЕНА

На Мазовшу він провів половину свого життя. Народився в Залізній Волі, у дитинстві та в молоді роки мешкав у Варшаві. Один із найвідоміших композиторів всіх часів залишив у регіоні багато згадок про себе. Шлях Шопена- це незвичайна мандрівка у світ музики, що створювалася геніальним композитором. Він веде найгарнішими куточками регіону, котрі були пов'язані із його життям, серед мальовничих пейзажів та краєвидів міст, сіл та містечок.

Варшава, Музей Фридерика Шопена

Палац в Санніках

Желязова Воля

- 1. Варшава Шопена.** Перш за все це частина Королівського тракту на відрізку від колони Зигмунта до площі Трьох Хрестів, а також декілька пунктів у інших частинах міста. Це ідеальна пропозиція на пішу прогулянку у товаристві музики великого романтика, котра лунає із «лавок Шопена». площа Трьох Хрестів, Саський сад, Краківське передмістя із костелом святого Хреста, костелом Сестер Візиток, науковою книгарнею ім. Б. Пруса та Палацом Чапських, Казиміровський палац, вул. Обоźна, Палац Сташїца, Музей Шопена, Королівські Лазні, Бельведер.
- 2. Мазовше Шопена.** Це міста та містечка, котрі певним чином пов'язані із Фридериком Шопеном. На шляху знаходиться між іншим: костел, в котрому брали шлюб батьки композитора, а його самого хрестили, будинок, де він народився, місця, в котрих він бував дитиною та підлітком, виїжджаючи на літній відпочинок, а також святиня, де під кінець II Світової Війни знаходилася капсула із його серцем та Музей мазовецького села у Серпцу, котрий відображає характер XIX- вічного мазовецького села, котре було для нього великим натхненням. Костел в Малінувку, Лазі-Пашіконє-Завади, Залізова Воля із Будинком, де народився Шопен, костел святого Роха у Брохові, Сохачев, Саннікі із Європейським центром мистецтва ім. Ф. Шопена, Плоцьк, Ковалево, Музей мазовецького села у Серпцу, Росцішево.

Більше подробиць на:
www.dziedzictwomazowsza.pl/szlak-chopinowski

КІНО-МАЗОВШЕ

Режисерів та сценаристів постійно захоплюють мазовецькі села, міста та містечка, краєвиди та цікавинки. «Кіно-Мазовше», це цікава можливість для любителів кінематографу, фанів продуктів малого екрану, котрі поглинуті історіями своїх улюблених героїв прагнуть ознайомитися із пов'язаними із ними місцями. Їх список не є повним, постійно донові, завдяки чому шлях розвивається і ніколи не набридне.

- 1. Варшава.** Найбільше джерело натхнення для виробників кіно. Воно є невичерпним та невинно змінюється. Власне тут знято культового «Медведика» (Misia), «Громадянську війну» (Wojnę domową), «Пана Володийовського» (Pana Wołodyjowskiego), «Ставку більшу за життя» (Stawkę większą niż życie). Варшава була героїнею романтичних комедій (м. ін. «Тільки мене кохай» (Tylko mnie kochaj), «Ох Кароль» (Och Karol), звичаєвих серіалів (м. ін. «Магда М» (Magda M.), біографій («Мій Нікіфор» (Mój Nikifor), воєнних фільмів (м. ін. «Акція під Арсеналом» (Akcja pod Arsenalem), «Місто 44» (Miasto 44), «Каміння на окоп» (Kamienie na szaniec), та оскаровий «Піаніст» (Pianisty), а також сенсаційних (м. ін. «Джек Стронг» (Jack Strong).
- 2. На Мазовшу,** достатньо дати кілька прикладів місцевостей та пов'язаних із ними фільмів, щоб розбудити уяву та бажання відвідати місця, де знімалися фільми: Серпц- Музей Мазовецького села («Вогнем та мечем» (Ogniem i mieczem), «Пан Тадеуш» (Pan Tadeusz) та «Ескадрон» (Szwadron), Плоцьк («Пан Клякс у космосі» (Pan Kleks w kosmosie), Стаква більша за життя» (Stawka większa niż życie), Пултуск («Альтернативи 4» (Alternatywy 4), «Дім» (Dom), «Клан» (Klan), «К як кохання» (M jak miłość), «Товариство» (Ekipa), Єрузал («Ранчо- Вільковіє» („Ranczo” – Wilkowje), Фортеця Модлін («Пан Тадеуш» (Pan Tadeusz), Стаква більша за життя» (Stawka większa niż życie), «Полковник Квятковський» (Pułkownik Kwiatkowski), «Ц. К. Дизертири» (С.К. Dezerterzy), «Варшавська битва» (Bitwa Warszawska), «Весілля» (Wesele), «Роза» (Róża), Кампіноський національний парк («Яносик» (Janosik), «Пан Тадеуш» (Pan Tadeusz), «Операція Самум» (Operacja Samum), «Час відваги» (Czas Honoru), «Essential Killing», «Листи до М.» (Listy do M), Радом («Диригент» (Dyrygent), Музей Радомського села («Передвесня» (Przedwiośnie)), Лонцк (Стаква більша за життя» (Stawka większa niż życie), «Сатана із сьомого класу» (Szatan z siódmej klasy), «Вогнем та мечем» (Ogniem i mieczem), «Маршал Пілсудський» (Marszałek Piłsudski).

Більше інформації на : www.mazowszenafilmowo.pl

Серпц, Музей мазовецького села

Фортеця Модлін

Єрузал, магазин „У Крисі”

МАЗОВШЕ

ТЕМАТИЧНО

МАЗОВЕЦЬКА СКАРБНИЦЯ

Найкрасивіші сакральні об'єкти на Мазовшу знаходяться на відстані витягнутої руки. Чудова можливість для любителів екскурсій костелами – як історичними, так і сучасними. У одному місці зібрана інформація про витвори сакральної архітектури у Варшаві та на мазовецькій землі, одночасно пропонуючи різні траси та способи подорожування.

Червінськ, базиліка Благовіщення Пресвятої Діви Марії

Брохов, костел святого Іоанна Христителя

Левічин, костел святого Войцеха і святого Марчіна

Типові костели Мазовецької скарбниці:

1. Романська **базиліка Благовіщення Пресвятої Діви Марії у Червінську.**
2. Готично-ренесансний **костел святого Анджея у Броку.**
3. Готично-ренесансний **костел святого Іоанна Христителя у Брохові.**
4. Готична **колегіатська базиліка Благовіщення Пресвятої Діви Марії у Пултуску.**
5. Готичний **костел підвищення Святого Хреста у Зволеньо.**
6. Барокова менша **базиліка Внебовзяття Пресвятої Діви Марії та Святиня Фатімської Божої Матері у Венгрові.**
7. **Післябенедиктинське абатство із рококовим костелом Внебовзяття Пресвятої Діви Марії у Сецехові.**
8. Модерністичний **монастирський комплекс із костелом Непорочної Пресвятої Діви Марії та святого Мксиміліяна Колба у Непокаланові.**
9. Сучасна **Святиня Божого Проведіння у Варшаві.**
10. Поєднання елементів стилів готичного, ренесансного та класичного – **конкафедральна базиліка Внебовзяття Пресвятої Діви Марії у Плоцьку.**
11. Бароковий дерев'яний **костел Болячої Божої Матері у Марянським Поріччі.**
12. Дерев'яний **костел святого Войцеха і святого Марчіна – Святиня Левічинської Божої Матері у Левічині.**
13. Дерев'яний **костел святої Анни у місцевості Лисе.**

Більше інформації за посиланням:
www.skarbiecmazowiecki.pl

У КОЛІ ЄВРЕЙСЬКОЇ СПАДЩИНИ

Сліди єврейської спадщини на Мазовшу потрібно розглядати не тільки через призму голокосту, але також спадку, котрий свідчить про багатовічне співіснування польського та єврейського народів. Прямовуння тим шляхом дає можливість познайомитися із декількома сотнями років історії побуту євреїв на мазовецькій землі.

Тут між іншим знаходяться такі місця, як:

- один із **найбільших єврейських цвинтарів у світі** (по вул. Окорowej у Варшаві), на котрому поховано понад 250 тис. осіб, в т.ч. творця мови есперанто Людвіка Земенгофа,
 - єдина довоєнна божниця, котра діє і донині – **Синагога Ножикув** – зараз це також місцезнаходження головного равина Польщі та Єврейської релігійної гміни,
 - **Музей польських євреїв POLIN**,
 - свідки винищення – **варшавське гетто** та **Треблінка**.
1. **Варшава**, котра перед вибухом II Світової Війни була домівкою для найбільшої єврейської спільноти у Європі надиhaє на прогулянку: слідами гетто, Трактом пам'яті, мук та боротьби євреїв 1940-1943 р. із зупинкою у музеї та на Umslagplatzu, та відомою із Фестивалю Сінгера вулицею Próżną та палацом Гжибовським. Варто також відвідати: Єврейський театр (ul. Senatorska 35), Єврейський історичний інститут у будинку колишньої Центральної іудаїстичної бібліотеки (ul. Tłomackie 3/5) та Дім серіт Януша Корчака (ul. Jaktorowska 6). На Празі перед вибухом II Світової Війни мешкало майже 22 тис. євреїв. Із пов'язаними із ними історіями можна познайомитися відвідуючи Музей Праги (ul. Targowa 50/52) та Притулок, тобто Віллу Жабінських на території варшавського зоопарку.
2. **Мазовше**. У багатьох містах- Горі Кальварії, Мцонові, Отвоцьку, Радомі та Шидловцю- збереглися єврейські цвинтарі із залишками єврейських надгробних плит, синагоги та дома молитви, а також давні купальні. У Плоцьку варто зазирнути у Музей мазовецьких євреїв у Малій синагозі. Поряд із плонським ринком стоїть старовинний дім Давіда Бен Гуріона, творця незалежної держави Ізраїль. А Жирардув відомий тим, що там знаходиться один із найцікавіших єврейських некрополів на Мазовшу. Обов'язковим пунктом екскурсії є також Музей боротьби та мук у Треблінці.

Більше інформації за посиланням:

www.modanamazowsze.pl/sladami-dziedzictwa-zydowskiego

Варшава, Синагога Ножикув

Варшава, Музей польських євреїв POLIN

Треблінка, Музей Боротьби і Мучеництва

МАЗОВШЕ ТЕМАТИЧНО

ПРОМИСЛОВЕ МАЗОВШЕ

Старі фабрики, незвичайні машини, стародавні виробничі традиції- на Мазовші вистачає незвичайних місць в індустріальному кліматі. Любителі «покритої патиною» промисловості знайдуть тут місця, що пов'язані зі стародавньою технологією, волоконною промисловістю або залізницею, в тому числі- найкрасивішою вузькоколійкою.

Варшава, Станція Музей

Сохачев, Музей Вузькоколійної Залізниці

Прушков, Музей старовинного мазовецького ливарництва ім. Стефана Войди

Хоча Варшава і не асоціюється із індустріальним кліматом, однак цю тематичну подорож краще за все потрібно почати власне від серця столиці- Станції Музей, котра знаходиться поряд із Вокзалом Варшава Головний. Це чудова можливість для любителів залізниці, котрих там чекає між іншим найбільша у Польщі колекція цінних рейкових транспортних засобів та понад 200 моделей залізничного транспорту, не згадуючи вже про експозицію, на якій показано історію залізничного транспорту Польщі та світу. Одним зі способів знайомства із індустріальним профілем Мазовша є проїзд 120-річною **Пясечинсько-Груецькою вузькоколійною залізницею**, котра курсує на трасі Пясечно Місто Вузькоколійне- Рунув, де знаходиться **Wild West City**. Цікавинкою цього останнього місця є можливість покерувати локомотивом та проїхатися дрезиною. Вузькоколійкою можна також проїхатися із Сохачева у Кампінську пушу. Це, у свою чергу, пропозиція **Музею вузькоколійної залізниці у Сохачеві**, котрий може похвалитися однією із найбільших колекцій вузькоколійних транспортних залізничних засобів у Європі.

Індустріальною перлиною Мазовша є **Жирандув**, котрий відрізняється єдиним у Європі, майже повністю збереженим комплексом фабричних та мешкальних будинків і об'єктів громадського користування промислового міста зламу XIX і XX ст. Варто оглянути також Музей старовинного мазовецького ливарництва ім. Стефана Войди у Прушкові, котрий міститься у палацово-парковому комплексі Потулицьких. Сучасна, інтерактивна виставка дає чудовий образ одного із найголовніших відкриттів у післявоєнній польській археології- існуючого на зламі ер **Мазовецького металургічного центру, життя мазовецьких сталеливарників**, а також воїнів, що вирушали на війну та різних ремісників: гончарів, ткачів або янтарників.

МАЗОВЕЦЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ШЛЯХ

Огляд польської літератури на Мазовші, котре протягом століть було і сьогодні залишається місцем, що пов'язане із творчістю видатних письменників та поетів. Тут народжувалися та помирали, тут мешкали, творили та вели свою різноманітну діяльність.

Траси Мазовецького літературного шляху:

1. **Варшава:** Королівський тракт, Ринкова площа Старого міста, Банкова площа та околиці, Дві Праги

Особливо рекомендується:

- **Королівський тракт**, на котрому знаходиться кілька об'єктів, що пов'язані із такими постатями, як Кіпріан Каміль Норвід, Адам Міцкевич, Генрик Сенкевич, Юліан Тувім, Леопольд Тирманд, Станіслав Виспянський, Тадеуш Бой-Желенський та інші.

2. **Північно-західна траса (зелена):** Ляскі, Заборув, Плоцк, Сарбево, Цеханув, Шульмеж, Опіногура, Голотчизна, Пултуск, Сероцк, Зегжинек, Саннікі

Особливо рекомендується:

- **Плоцк**- місто, котре варто відвідати по слідах Владислава Броневського.
- **Голотчизна із Музеєм Позитивізму**.
- **Пултуск**, із котрим були пов'язані Мацей Казимір Сарбевський- видатний поет бароку, Віктор Гомулицький- пісняр, що оспівував у своїх творах Варшаву та Пултуск, а також Влодзімеж Вольський- XIX- вічний письменник, автор м.ін. лібретта Галькі з опери Станіслава Мюнюшки.
- **Опіногура**- із палацово-парковим комплексом Сигмунта Красінського та Музеєм Романтизму.

Варшава, Krakowskie Przedmieście, пам'ятник Адама Міцкевича

Пултуск, ринок

Опіногура, Музей Романтизму

МАЗОВШЕ ТЕМАТИЧНО

Констанцін-Єзьорна, Вілла Світ

Чарнолас, Музей Яна Кохановського

Воломін, Дім над Луками

3. **Південна траса (блакитна):** Радом, Констанцін Єзьорна, Чарноляс, Зволень, Сицина, Скаришев, Всола, Пшисуха, Радзейовіце, Жирардув, Брвінув, Подкова Лесьна. Особливо рекомендується:

- **Констанцін Єзьорна**, де мешкав Стефан Жеромський. У його будинку- Вілла Світ- зараз знаходиться Дім пам'яті Стефана Жеромського.
- **Зволень** та Чарноляс пов'язані із Яном Кохановським.
- **Пшисуха** із XIX- столітнім двором Дембінських, в котрому розташований біографічний музей етнографа, фольклориста та композитора Оскара Колберга.

4. **Північно-східна траса (червона):** Воломін, Кулігів, Домбрувка, Глухи, Вишків, Пултуск, Остроленка, Страхувка, Лів, Венгров, Седльце, Хлевіська, Гарволін, Юзефув, Карчев.

Особливо рекомендується:

- **Воломін** із музеєм ім. Зофії та Вацлава Налковських «Дім над Луками»
- **Хлевіська** із Будинком творчої праці «Реймонтувка», котрий виконує важливу роль освітнього центру культури, історії та екології.

Краще за все шлях потрібно відвідувати зі спеціальною аплікацією, котру можна завантажити на iOS та Android. Більше інформації за посиланням: www.msl.npgravity.io.

СМАКИ МАЗОВША

ВИБРАНІ ТРАДИЦІЙНІ МАЗОВЕЦЬКІ ДЕЛІКАТЕСИ

Тістечко Вузетка

Картопляна Бабка

Картопляна Бабка

КУХНЯ ВАРШАВСЬКА

Вона з'явилася як мішанина різних європейських культур із домішкою часів Польської Соціалістичної Республіки. Такі культові страви, як відбивна по-варшавські, оселедець по-варшавські, цинадерки з кашею або печена згідно рецептури, що походить зі зламу 40 та 50 років XX століття вузетка являються абсолютними хітами, котрі потрібну скуштувати будучи у столиці. Страви регіональної кухні можна знайти напр. у ресторані «Карчма» у готелі Громеда, де пропонується польська кухня найвищої якості.

Готель Gromada Warszawa Centrum, Pl. Powstańców Warszawy 2, 00-030 Warszawa, www.gromada.pl/hotel-warszawa-centrum

СТРАВИ КУХНІ РАДОМСЬКОГО РЕГІОНУ

Захоплюючи, тому що прості, смачні та поживні. Радомська кухня була колись сільськогосподарською кухнею, котра доповнювалася дарами, котрі приносила радомська пуща. У ній переважали супи, між іншим наповнювані капустою або кашею та супи із сушених овочів, була присутня також картопля. Однією із страдиційних страв була тзв. «пазіброта»- капуста із картоплею, а в багатшій версії- також щедро заправлена вишкварками. Сьогодні регіональні смаколики подають напр. у ресторані готелю Громеда у радомі.

Готель Gromada Radom – Centrum, вул. Narutowicza 9, 26-600 Radom, <https://www.gromada.pl/hotel-radom-centrum>

ПОЛЬСЬКІ ВІНОГРАДНІ ТА ФРУКТОВІ ВИНА

Захоплюють навіть найбільш вибагливих гурманів та сомальєрів. Вони виготовляються традиційними методами у одному із найбільших у Польщі та найбільшому на Мазовші виноробному комплексі, що називається «мазовецька Тосканія». Додатковою цікавиною є можливість відвідування виноробного комплексу, котре закінчується дегустацією найкращих напоїв.

Винниця Двужно, вул. Spokojna 47, 96-320 Dworzno, www.winnica.dworzno.pl

СВИНИНА ІЗ ГРУЄЦЬКИМ ЯБЛУКОМ ТА ФРАНЦУЗЬКОЮ ГІРЧИЦЕЮ

Страва, що була створена у місцевості Мала Вєсь Робертом Макловичем. Її можна скуштувати у Старій Возівні-елегантному ресторані, що знаходиться у історичному будинку колишньої возівні. Це одна із багатьох страв місцевої кухні, лейтмотивом котрої є продукти із локальних інгредієнтів груєцького садівничого регіону.

Палац Мала Вєсь, Mała Wieś 40, 05-622 Belsk Duży, www.palacmalawies.pl

РУЛЬКА (ГОЛОНКА)

Це страва, котра з давних давен домінує на польських столах, а поряд із ніжками у холодці або флячками, невід'ємно асоціюється із барами на варшавській Празі. Її «витончену-соціалістичну» версію подають також у корчмі під Червоним Вепрем, надаючи назву Голонка Еріха, пов'язуючи її із особою Еріха Гонекера- лідера НДР.

Корчма під Червоним Вепрем

вул. Żelazna 68, 00-866 Warszawa, www.czerwonywieprez.pl

КОРОП

Є беззаперечним королем Двірського ресторану у Мосцібродах. Свіжовиловлений у околичних ставках короп подається багатьма способами. В меню можна знайти напр. ковбасу із коропа, паштет із коропа, вареники із коропом та копчений короп.

Двір Мосціброди, Mościbrody 52, 08-112 Wiśniew, www.dwormoscibrody.pl

КУРПІВСЬКІ СТРАВИ

Рейбак, фафернухи, капуста з кашею, лагодняк із крушонкою, сільський хліб зі смальцем та піво козіцове. Таким Курпівським гулянням можна насолоджуватися тільки у Курпівському музеї у Ваху.

Курпівський музей, Wach 14, 07-420 Kadzidło, www.kurpie.com.pl

Свинина з груєцьким яблуком

Рулка (голонка)

Короп копчений, Двір Мосціброди

Фафернухи

СМАКИ МАЗОВША

РЕКОМЕНДОВАНІ РЕСТОРАНИ

Ресторан „Zagłobianka” у Непоренті

Ресторан „Zagłobianka” у Непоренті

Польська кухня у сучасному виданні. Однак пізнати тут можна також інші смаки підчас організовуваних раз на місяць кулінарних подорожей.

(*pl. Wolności 2, 05-126 Nieporęt, www.zaglobianka.pl*)

Ресторан Dworska у Дворі Мошчіброди

Ресторан Dworska у Дворі Мошчіброди

Розташований на шляху «Мазовецька шляхецька миса» ресторан пропонує традиційні старопольські страви, паштети, копченості та м'яса власного виробництва, а також риби із околичних ставків. Додаткового колориту надає розташування у XIX-вічному відреставрованому дворі, що породжує думки про все, що найкраще у польській поміщицькій культурі. (*Mościbrody 52, 08-112 Wiśniew, www.dwormoscibrody.pl*)

Ресторан «Stara Wozownia» в Палаці у місцевості Мала Весть

Ресторан «Stara Wozownia» в Палаці у місцевості Мала Весть

Ресторан розташований у історичному будинку возівні, котра там функціонувала у 1864 році. Шефом кухні є Себастьян Ольма, переможець програми Top Chef, кухня котрого базується на місцевих інгредієнтах груєцького садівничого регіону. (*Mała Wieś 40, 05-622 Belsk Duży, <https://palacmalawies.pl>*)

Господа „Gąsiorówka” у млині Гонсьорово

Господа „Gąsiorówka” у млині Гонсьорово

Нагороджена престижною нагородою „Perła 2012” та „Perła 2014” за найкращу польську традиційну та регіональну страву господа, котра розташована у справжній старовинній млинарській загороді. Тут можна скуштувати не тільки регіональну кухню Мазовша, але також і класичну польську і старопольську кухню. (*Gąsiorowo 25, 06-150 Świercze, www.mlyn-gasiorow*)

Ресторан Domaniowska у Домяновському палаці у Конарях

Поєднання традиційних і сучасних смаків на березі затоки Домяновського палацу. (Konary 8, 26-432 Wieniawa, www.palacdomaniowski.pl)

Ресторан „Soplicówka” у Отвоцьку

Домашня кухня у кліматичному місці, котра спеціалізується у варениках. (вул. Narutowicza 47, Otwock - Śródborów, www.soplicowka.pl)

Тумська броварня у Плоцьку

Цей ресторан ведуть особи, котрі захоплюються пивоварінням. Крім пива, котре вариться тут від 2008 р., пропонуються також страви польської кухні. (Stary Rynek 13, 09-400 Płock, www.browartumski.pl)

Kurpiowski Zakątek у Мишиньцу

Розташований у самому серці Курпі ресторан це квінтесенція курпівського стилю. Тут можна скуштувати традиційні регіональні страви та досконалі страви із м'яса диких тварин, що мешкають у околичних лісах. Гостей також чекає музей та галерея народного рукоділля. (вул. Dzieci Polskich 2, 07-430 Myszyniec, www.kurpiowskizakatek.pl)

Ресторан „Złoty Lin” у Вежбіці біля Сероцька

Чудовий рибний ресторан над річкою Нарев. Тут можна скуштувати смачного лина, судака або мазурського окуня. Спеціальною стравою є риба запечена у сметані. (Wierzbica 9, 05-140 Serock, www.zlotylin.pl)

Ресторан Domaniowska

Ресторан „Soplicówka” у Отвоцьку

Пивоварня Тумська у Плоцьку

Ресторан „Złoty Lin” у Вежбіці біля Сероцька

СМАКИ МАЗОВША

Готель BoniFaCio Spa & Sport Resort у Кемпі

Ресторан у готелі BoniFaCio Spa & Sport Resort у Кемпі

Пропонує чудове меню приготоване на основі традиційної рецептури та на базі місцевих продуктів: м'яса, риб, овочів та фруктів із екологічних садів, лісових грибів та свіжих трав. Подмух кулінарної розкоші у мальовничій прадолині Вкри. (Кера 84, 09-110 Sochocin, www.hotelbonifacio.pl)

Ресторан „Złoty Okoń” у Сероцьку

Ресторан „Złoty Okoń” у Сероцьку

Як сама назва вказує, він спеціалізується на рибах, котрі готуються тут багатьма способами як добавки, супи та головні страви. Славним в околиці є не тільки ресторан, а також діючий поряд рибний магазин, котрий був відкритий ще у 80-х р. XX в. (вул. Warszawska 49, 05-140 Serock, www.zlotyokon.pl)

Корчма під Червоним Вепрем

Корчма під Червоним Вепрем

Це незвичайний ресторан, котрий переносить гостей у клімат Варшави з соціалістичних часів та зустрічей видатних високих представників тзв. Східного Блоку. Він знаходиться у витриманому у історичному стилі соцреалістичному павільйоні типу «Лейпціг». У меню можна знайти традиційну польську кухню та типові для минулої епохи страви. (вул. Żelazna 68, 00-866 Warszawa, www.czerwonywieprz.pl)

Ресторан Karmazynowa

Ресторан у Будинку полонії у Пултуську

Ресторани „Karmazynowa”, „Turkusowa” і „Pod Złotym Jeleniem” знаходяться у старовинних стінах XV- вічного замку та пропонують делікатеси польської вишуканої кухні. Гостей тут також чекають кав'ярні, нічний клуб, а ззовні: сад біля Каштелянки, Таверна і Господа на Циплю. (вул. Szkolna 11, 06-100 Pułtusk, www.zamekpultusk.pl)

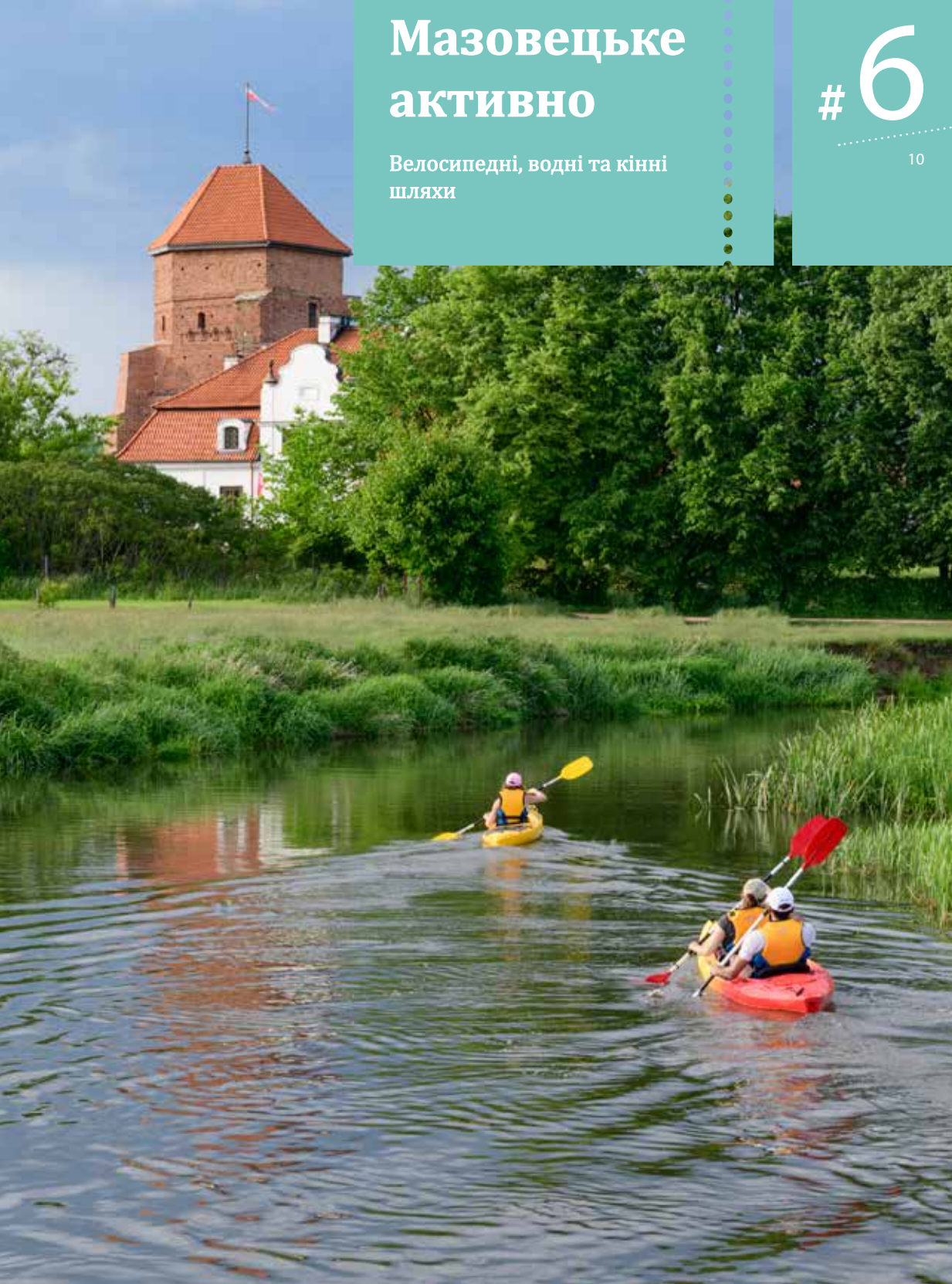
Більше інформації на: mazowsze.travel/gdzie-zjesc

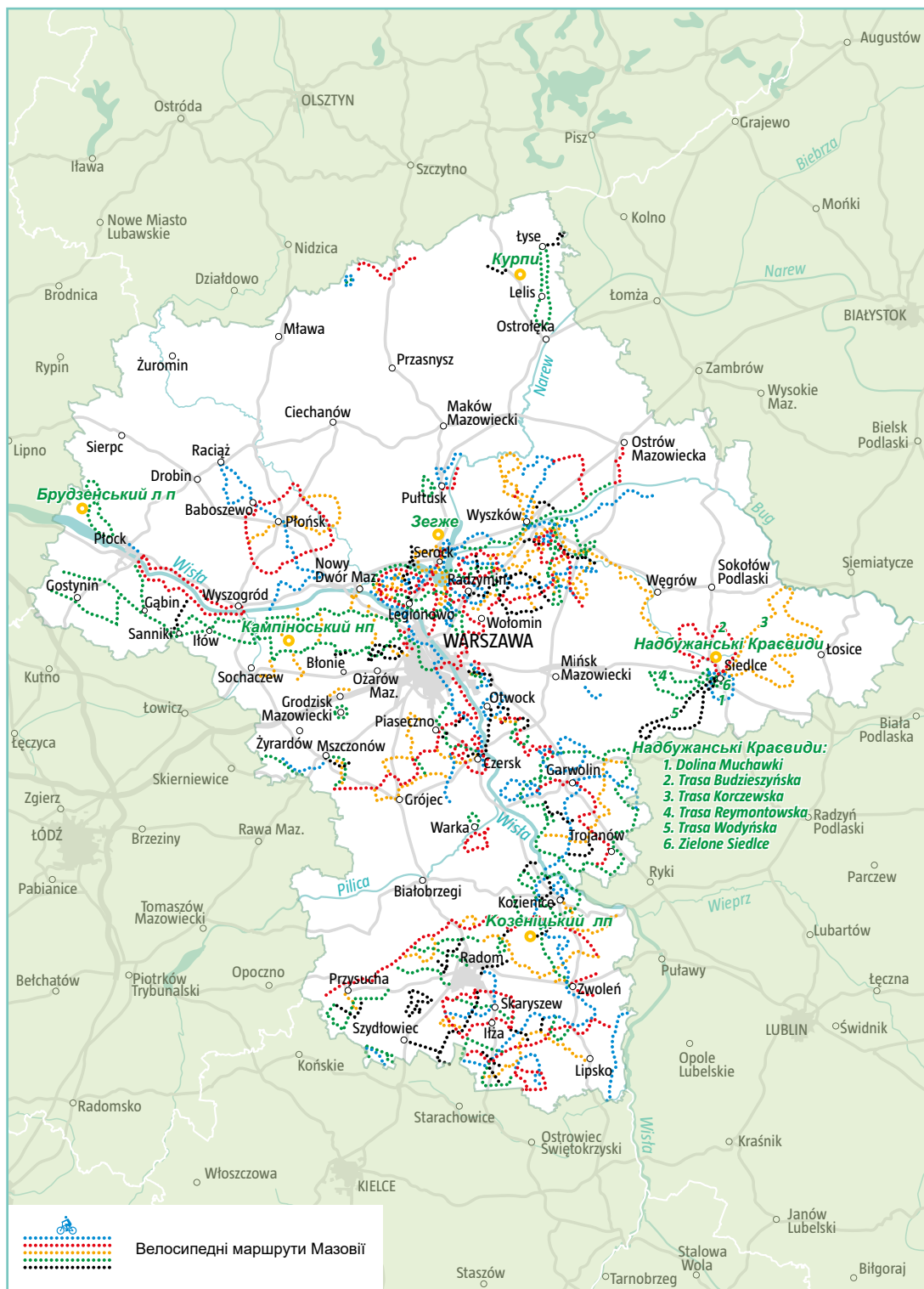
Мазовецьке активно

Велосипедні, водні та кінні
шляхи

#6

10

НА ДВОХ КОЛЕСАХ – НАЙЦІКАВІШІ МІСЦЯ НА МАЗОВШУ ДЛЯ ВЕЛОСИПЕДНОГО ТУРИЗМУ

КОЗЕНИЦЬКА ПУЩА

Понад 350 км велошляхів перетинає прадавню пущу. Багаті лісові території та різноманіття трас, з точки зору природи та історії- це головні велосипедні переваги Козеницького ландшафтного парку та його околиць. Подорожуючи там велосипедом можна відкривати красу Долини центральної Вісли, Долини Радомки та Загожджонкі, та Опатковицького і Козеницького озер, відкривати багатий світ рослин і тварин, що мешкають у місцевих заповідниках, а також відпочивати у козеницьких літниках- Гарбатці та Єдлінку. Подробиці можна знайти на сторінці Козеницького ландшафтного парку <http://parkiotwoc.pl/kozienicki-park-krajobrazowy>.

Козеницька Пуща

Ландшафтний парк Брудзенський

Заповідник Sikorz, освітній шлях у ландшафтному парку Брудзенському

Зелена Пуща

ОКОЛИЦІ ПЛОЦЬКА

Омріяне місце для велосипедних екскурсій- Мазовецька Швейцарія із Долини Правой Скрви та Брудзенський ландшафтний парк. Таке різноманіття рельєфу являється особливістю рівнинного та низовинного Мазовша. На привабливість території впливають також мальовничі панорами- на мандруючу ріку Скрва, околичні поля, луки та ліси, котрі розпростираються із високих схилів, вздовж котрих тече річка. Однак ландшафт, це не все. Велосипедні шляхи переповнені цікавими прикладами флори і фауни. Крім того, не будуть себе почувати незадоволеніми і любителі історичних сакральних та світських пам'яток. Більше подробиць можна знайти на сторінці Брудзенського ландшафтного парку <http://parkiotwoc.pl/brudzenski-park-krajobrazowy>.

КУРПИ

Північні межі Мазовша та вже останні стрічки Зеленої пуші це ще одна пропозиція для любителів двох колес. Колишні сюди на полювання прибували Мазовецькі князі, а

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Нагошево, котежд курпіїв

Буг на Мазовшу

Озеро Зегжинське

Озеро Зегжинське

сьогодні ці терени краще за все відвідувати велосипедом. На шляху можна зустріти лісові (із віковичним бором, де ростуть бортничі сосни), річкові та сільські (із традиційною, характерною для Курпів дерев'яною архітектурою) краєвиди, котрі є головною характерною рисою цих теренів. Тут можна знайти багато коротких і довгих велошляхів, а оптимальним місцем є Остроленка та її найближчі околиці. Особливо вартою рекомендації є 65-кілометрова петля Трактир Боровик – Леліс-Лисе-Трактир Боровик, котра дозволяє зануритися у справжній клімат курпів. Інших ідей варто пошукати на сторінці www.kurpiowskipark.pl

НАДБУЖАНСЬКІ КРАЄВИДИ

Буг – остання така річка Європи. Нерегульована, із мальовничими краєвидами, багата безцінними прикладами природної та культурної спадщини. Її дикий характер є головною характерною рисою. На Мазовшу надбужанські шляхи проходять в околицях Седлец, про котрі недарма говорять «відкрита брама у Долину Бугу». Створені траси є різноманітними з точки зору протяжності, характеру та цікавинок, котрі можна минати дорогою. Серед них переважають витвори матері природи, однак вистачає і історичних пам'яток. Із більш розгорнутою інформацією краще познайомитися на сторінці міста Седльце www.turystyka.siedlce.pl/trasy.

ЗЕГЖЕ

Зегжинське озеро це не тільки рай для вітрильників, рибаків та аматорів віндсерфінгу, вейкбордінгу та флайбордінгу, але також і для велосипедистів. Чисельні велосипедні траси та стежки, що ведуть як навколо самої затоки, так і через її найближчі околиці вже багато років притягують у ті райони аматорів двох коліс. Велосипедом там можна їздити над Віслою, Нарвою та самим озером, одночасно знайомлячись із більш або менш відомими місцевостями та селами, котрі часто приховують скарби сакральної та світської архітектури. Варто відвідати сторінку www.jezioro.zegrzynskie.pl/pl/pk/szlaki-rowerowe та вибрати одну із рекомендованих трас.

Велосипедні екскурсії можна легко поєднати із рейсами суднами Мазовецького судноплавства. Кожні вихідні та святкові дні організовуються переправи чере річку із Арцехова до Сероцька та села Цупель. Протягом останніх років дуже популярними є рейси катамаранами Альбатрос, що здійснюються Спілкою розвитку та реклами затоки Зегжинської у місці, де Буг впадає у Нарев. Вони є цікавинкою перш за все для туристів, котрі користаються велосипедними трасами, що ведуть навколо озера. Більше інформації про цю пропозицію можна знайти на сторінці www.jeziorozegrzynskie.info та www.zeglugamazowiecka.pl.

Катамаран Альбатрос

МАЗОВЕЦЬКЕ БЕЗДОРІЖЖЯ

Надзвичайно цікавою є ультрамарафонна траса, котра веде природніми шляхами і котру можна використовувати для самостійних екскурсій, відповідно до своїх потреб та можливостей. Вона починається і закінчується у Варці, а її 9 етапів створюють 550-кілометровий обруч навколо Мазовша.

1. Яблуневі сади та віковічна пуца: Варка-Заповідник Моджевіна-Осухув-Стари Каролінув (80,4 км, траса середньої тяжкості)
2. Мальовничі панорми та музичні спогади: Стари Каролінув-Сохачев-Вишоград (63,2 км, траса середньої тяжкості)
3. Давні королівські міста у долинах річок: Вишоград-Червіньськ над віслою-Ражнево-Цеханув (84, км, траса середньої тяжкості)
4. Романтичні пам'ятки архітектури: Цеханув-Опіногура-Ружан (65,4 км, траса проста)
5. Історичні місця та надбужанські луки: Ружан-Нагошево-Брок (46,6 км, траса середньої тяжкості)
6. Затока рослин та тварин: Брок-Стара Весь-Лів (47,4 км, траса середньої тяжкості)
7. Наповнені життям торфовища та археологічні скарби: Єрузал-Любіце-Варшавіце (49,6 км, траса проста)
8. Сакральні пам'ятки архітектури та надвісянський берег: Варшавіце-Подгуже-Варка (38,7 км, траса середньої тяжкості)

Яблуневі сади на Мазовш

Сохачев, руїни замку Мазовецьких князів

Опіногура, оранжерея на території історичного палацово-паркового комплексу

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Кампинос

Кампинос, велопробіг

Брохув, костел св. Роха та св. Яна Хрестителя

Перевезення велосипедів поїздом

КАМПИНОС

Це улюблене місце аматорів двох колес, котрі мешкають у польській столиці. Понад 200 км велошляхів поєднує все те, що найкрасивіше та найцінніше у парку. Кампіноським велосипедним шляхом можна подорожувати практично увесь рік. Він веде лісовими стежками, асфальтом, польовими дорогами, а інколи навіть по піску та підмоклих теренах. Різноманітність є великою перевагою трас, котрі – що також важливо – не повинні створювати значних труднощів у тому, щоб ними проїхати. Звичайно, в менш сприятливих погодніх умовах, деякі відрізки можуть стати викликом, однак цього також потребують велосипедисти. Подробиці можна знайти на сторінці Кампіноського національного парку www.kampinoski-pn.gov.pl.

ПОТЯГОМ НА ВЕЛОСИПЕД

Шість велошляхів, що ведуть вздовж лінії Варшавської доїздної залізниці (ВДЗ) це пропозиція для декількогодинних родинних краєзнавчих екскурсій по Мазовшу. Освітній характер дозволяє рекомендувати їх особливо родинам із дітьми.

1. **Зелені пейзажі над Утратою** – 16 км / 28 км Траса ВДЗ Отрембуси до ВДЗ Коморув / ВДЗ Прушуків (фрагмент блакитного шляху Польської туристично-краєзнавчої спілки)
2. **Мала шляхетська петля** – 15 км Петля по Гроджіску Мазовецькому
3. **Із садів у лісі** – 9 км ВДЗ Лісова західна підкова до ВДЗ Отрембуси (фрагменти жовтого та зеленого шляхів Польської туристично-краєзнавчої спілки)
4. **Поезія Мазовша** – 28 км ВДЗ Лісова головна підкова – Блоні – ВДЗ Лісова підкова захід (фрагмент Варшавської туристичної окружної дороги, червоний шлях)
5. **Велика шляхетська петля** – 26 км ВДЗ Гроджіск Мазовецький Радоньська – Іздебно Костельне – ВДЗ Гроджіск Мазовецький Радоньська
6. **Перлинки Міланувка** – 10 км ВДЗ Міланувек Грудув – Міланувек центр міста – ВДЗ Міланувек Грудув

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

ЗА ТЕЧІЄЮ МАЗОВЕЦЬКИХ РІЧОК

Озера, www.kajakigorakalwaria.pl

Озера, www.kajaki-piaseczno.pl

Лівець, www.przystanliwiec.pl

Лівець, www.kajakiugrzaska.pl

ЄЗЬОРКА

Дещо понад 60-кілометрова низовинна річка, ідеальна для родинних байдарочних сплавів. У своїй верхній частині аж до висоти Пясечна, вона майже дика- тече вузьким зарослим зеленню яром, сильно в'ється, її оточують луки, підмоклі терени та чагарники, завдяки чому вона являється чудовим місцем для бобрів, видр та різних видів птахів. На останньому відрізку від Пясечна до Констанцін-Єзьорни вона вже має штучне, широке русло, а на її берегах побудовані вілли.

Для кого: для родин із дітьми та байдарочників-початківців.

Характер спливу: легкий, хоча можуть траплятися місця, де потрібно перенести плавзасіб (повалені дерева, гілки та мілини під водою).

Рекомендуються короткі траси для сплавів: Гощенчице- Лось, Лось- Псечно, Пясечно- Констанцін-Єзьорна.

Місця на відпочинок: Гощенчице, Пражмув, Заводне, Лось, Пясечно, Жебенець, Констанцін-Єзьорна.

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.kajakigorakalwaria.pl
- www.kajaki-piaseczno.pl
- www.kajakwstolicy.pl

Головні цікавинки: заповідник «Скарпа Єзьоркі», Натура 2000 «Ставки в Жабенцю» біля Пясечна, Констанцін-Єзьорна (Курортний парк із соляним аерозольним обладнанням, довоєнні вілли та палаці, Дім пам'яті Стефана Жеромського), велосипедні стежки Країни Єжоркі.

ЛІВЕЦЬ

Одна із найкрасивіших річок Мазовша, зі збереженим первісним характером та цінними ландшафтними елементами. Головні переваги цієї річки це піщане дно, мілке русло, спокійна мандруюча течія та низькі береги із невеличкими пляжами.

Для кого: для родин із дітьми та початківців-байдарочників.

Характер спливу: легкий, необтяжливий.

Рекомендовані траси кількогодинних спливів: Вишків (село) – Венгров (19,8 км), Венгров – Каліновець (21,9 км),

Каліновець – Завішин біля Лохова (18,9 км), Завішин біля Лохова – Каменчик біля Вишкова (18,2 км).

Місця на відпочинок: Лів, Венгров, Старавесь, Паплін, Лохув, Бархув, Урле, Надліве, Каменчик, Лівець.

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.liwiec.com
- www.kamyk-kajaki.pl
- www.kajakiliwiecibug.pl
- www.kajakiugrzeska.pl

Головні цікавинки: бароковий костел у Вишкові, Замок Мазовецьких князів із Музеєм зброярства у Ліві, Базилика у Венгрові із відомими дзеркалом Твардовського, Палац та Фільварок Лохув, Історично-етнографічний музей у Каменчику.

НАРЕВ

Спокійна річка, котра плине мережею розгалужених та поєднаних русел, переважно зберегла свою натуральність. Веде мазовецькими містами, селами та містечками, даючи неповторний шанс познайомитися із курпівським фольклором.

Для кого: для родин із дітьми та початківців-байдарочників.

Характер спливу: легкий, необтяжливий.

Траса тижневого спливу мазовецьким відрізком Нарві: Новогруд – Сероцк (141 км), пропонований кількогадинний сплив Дембе – Старе Ожехово – Фортеця Модлін (19 км).

Місця на відпочинок: Остроленка, Ружан, Любел Новий, Пултуск, Сероцк.

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.mosir.ostroleka.pl
- www.domekletniskowy24.pl
- www.facebook.com/przystanpultusk
- www.zamekpultusk.pl
- www.twierdzamodlin.com
- www.rzekami.pl
- www.bobrowydwor.pl
- www.bajdarka.pl
- www.kajak24.pl
- www.kajaki-dylewski.pl

Лівець, www.kajakiugrzeska.pl

Нарев, регати

Нарев, www.bajdarka.pl

Нарев поблизу Ружана

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Нарев, www.kajaki-dylewski.pl

Омулев

Омулев, сплав

Омулев, сплав

Головні цікавинки: Остроленка (XVII-вічні костели святого Антонія Падевського із монастирним комплексом Бернардинів та Благовіщення Пресвятої Діви Марії, і святого Єпископа Миколая, пам'ятник-мавзолей воїнів, що полягли у битві під Остроленкою, Музей курпівської культури), Пултуск (найдовший бароковий ринок (площа) у Європі, Дім Полонії у історичному замку площких єпископів, Колегіата Благовіщення Пресвятої Діви Марії із відомими пултуським склепінням, Регіональний музей у готично-ренесансній вежі колишньої ратуші, XVI і XVII-вічні костели: святого Хреста, святих Петра і Павла), озеро Зегжинське, Фортеця Модлін.

Інші: річка ідеально пасує для сплавів плотами

- База плотів EVERAL, Błędowo 30B, 05-180 Pomiechówek tel. +48 503 81 71 71, www.rzekami.pl

ОМУЛЕВ

Одна із найчарівніших річок Курпівської рівнини. Спокійна і надзвичайно мальовнича, на всій своїй довжині вона знаходиться під охороною як територія Натура 2000. Свої води вона несе через Мазовше головним чином серед лук та пасовищ. Це річка, котра дуже в'ється, що додає їй краси. Її перевагою є спокійна течія та піщане дно.

Для кого: для родин із дітьми та початківців-байдарочників.

Характер спливу: легкий, хоча можуть траплятися місця, де потрібно перенести плавзасіб (колоди, боброві греблі).

Рекомендуються короткі траси для сплавів: Міхалово-Длуге, Длуге-Оборчиска, Бродове Лонкі-Чарнотшєв, Пшистань-Остроленка.

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.bobrowydwor.pl
- www.kajakiolsztyn.pl
- www.kurpiowskipark.pl
- www.facebook.com/kajakiempoOmulwi

Головні цікавинки: Курпівська пушта із місцем для проживання понад 100 видів птахів, XIX-вічний дерев'яний костел святого Архангела Миколая у селі Бродове Лонкі, водяний млин у Чарнотшєві, двір Бурбонів у Пшистані, могила генерала Кіцького у Круках, Остроленка (XVII-вічні костели святого Антонія Падевського із монастирським комплексом Бернардинів та Явлення Пресвятої Діви Марії і святого

Миколає Єпископа, пам'ятник-мавзолей жовнірів, що полягли у битві під Остроленкою, Музей курпівської культури).

ПІЛІЦА

Типово низовинна річка зі спокійною течією та дуже широким руслом (місцями навіть 300 м!). Міста, села та містечка, повз котрі вона протікає, розташовані на її лівому вузькому березі.

Правий берег плаский, із широким пасмом лук та пасовищ.

Для кого: для початківців-байдарочників та для родин із дітьми.

Характер спливу: легкий, мінімальна складність.

Рекомендована траса для 3-денного сплаву: Нове Место над Піліцою-Мнішев (79 км), пропонувані коротші траси: Бяла Гура-Варка (10 км), Буди Міхаловське-Варка (16 км), Бялобжегі-Варка (29 км).

Місця для відпочинку: Томчице, Осухув, Бялобжегі, Бжежце, Варка.

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.splywy-radomka.pl
- www.kajaczek.pl
- www.kajakpatrol.pl
- www.kajakwstolicy.pl
- www.splywy.kajakowe.org
- www.dworeknadpilica.pl
- www.przystan-nawiniarach.pl
- www.pilicowo.pl

Головні цікавинки: територія під охороною «Долина Піліци та Джевічки», заповідники: «Сокол», «Майдан», «Томчице» і «Домброва Раджейовська», багаточисельні історичні пам'ятки, напр.: Нове Место над Піліцою (бароковий монастирський комплекс Капуцинів, палац з пізнього бароку із парковим комплексом), палацово-парковий комплекс у Гостомії, костел у Бялобжегах з XVIII- вічною окремою дзвіницею, Варка (з відомою стародавньою пивоварнею, класицистичною ратушею, костелом святого Миколая та післяфранцисканським монастирським комплексом та Музеєм ім. Казимира Пуласького), військовий скансен у Мнішеві.

Піліца, www.pilicowo.pl

Піліца з висоти пташиного польоту

Піліца, www.kajakpatrol.pl

Піліца, www.kajakpatrol.pl

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Ліва Скрва

Озеро Люценське

Вісла з Варшавою на задньому плані

Вісла у Варшаві, www.kajakwstolicy.pl

ЛІВА СКРВА

Найцікавіша у своєму нижньому відрізу, де мандрує гостинськими лісами. На її привабливість впливають кілометри зелених тунелів створених деревами, що нависають над поверхнею води та змінність – зі спокійної може перетворитися на гірський потік. Ставить високі вимоги, переповнена перешкодами та дуже змінна.

Для кого: досвідчені байдарочники.

Характер спливу: складний і дуже обтяжливий.

Рекомендована траса декількагодинного спливу: Гостинін – Влоцлавська затока (23 км).

Рекомендовані пристані, організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.motoprzystan.pl

Головні цікавинки: Гостинінський замок (зараз отель), вал „Дибанка” (також званий гостинінським) – найбільший у Польщі, озеро Луценське, Гостинінсько-Влоцлавське.

ВІСЛА

Королева польських річок, довжина котрої перевищує 1000 км. У багатьох місцях вона і далі залишається дикою та нерегульованою, а її характер змінюється разом із тим, як минають кілометри. Місцями вона дуже широка та глибока, несе спокійно свої води, щоб в іншому місці стати непередбачуваною. Її течію урізноманітнюють чисельні відгалудження, острівці та старі русла. Стан води у річці мінюється разом із коливаннями погоди. У околицях Плоцька на відрізу близько 60 км Вісла має зовсім інше обличчя, оскільки тут її води розташовані на різних рівнях задяки греблі у Влоцлавку.

Вісляний шлях у межах Мазовецького воєводства складає понад 320 км. Віслою можна плавати на відрізу від Дембліна до Влоцлавської затоки за Плоцьком, організовуючи короткі сплави (10-13 км/ 2-3 год.), 1-денні (20-40 км/ 4-8 год.) або кількадевні (50-70 км/ 1-2 дні, 80-120 км/ 3-4 дні).

Для кого: для досвідчених байдарочників.

Характер спливу: складний.

Пропоновані траси:

1. у межах Варшави: Вавер-Млоціни.
2. по Мазовшу:

- 1-денні сплави: Гура Мнішев – Гура Кальварія, Гура Кальварія- Варшава, Карчев-Варшава, Варшава-Фортеця Модлін, Фортеця Модлін-Вишогруд, Вишогруд-Плоцк.
- 2-денні сплави: Клода- Гура Кальварія, Варшава-Вишогруд.
- 3-денні сплави: Демблін-Варшава, Варшава-Плоцьк.

Рекомендовані пристані:

- www.dzielnicawisla.um.warszawa.pl
- www.morka-plock.pl
- www.facebook.com/ZgierskiKlub/
- www.kajakajak.pl
- www.kajaki-dylewski.pl
- www.kajakwstolicy.pl
- www.splywykajakowe.org
- www.kajaki-wisla.pl

Головні цікавинки: руїни замку в Черську, Варшава (панорама столиці з річки- перш за все Національний стадіон, піщані пляжі, бульвари над Віслою, Старе місто, багаточисельні вежі костелів, сучасні офісні будинки, Цитадель), Фортеця Модлін, романська базиліка у Червінську, міст у Вишогроді (найдовший в Європі), Плоцьк (із води дуже гарно виглядає Тумське Нагір'я), Влоцлавська затока.

ВКРА

Типово низовинна річка. На Мазовшу свої води вона несе серед полів та лук, а також мазовецьких сіл і містечок. У нижній частині її русло мілке, а дно піщане. Ширина русла сягає до 20 м.

Для кого: для менш- і більшдосвідчених байдарочників.

Характер спливу: відносно легкий, середньої тяжкості, також сплави на понтонах..

Рекомендована траса для 2-денного сплаву: Йонець-Нови Двур Мазовецький (31 км), із можливістю продовження сплаву до Модліна (5-кілометровий відрізок Нарвою) Місця для відпочинку: Йонець, Попелжин Гурни, Борково, Шнядувко, Помехувек.

Рекомендовані пристані організатори сплавів та місця, де можна орендувати обладнання:

- www.rzekami.pl
- www.bobrowydwor.pl
- www.przystan.ekoturzym.pl

Вісна у Варшаві, www.kajakwstolicy.pl

Вісна, www.kajaki-dylewski.pl

Вкра, www.kaja-sobieski.pl

Вкра, www.rzekami.pl

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Вкра, www.rzekami.pl, www.everal.pl

- www.splywwkra.pl
- www.kajaki-dylewski.pl
- www.kaja-sobieski.pl

Головні цікавинки: готично-ренесансний костел святої Дороги у Цексині, заповідник Долини Вкри- мабуть найгарніший, переломний відрізок річки у Поміховських Лісах, костел святої Анни в Поміхові. Більше інформації про Вкру можна знайти на сторінці Товариства «Наша Вкра» www.nasza-wkra.pl.

ВІДПОЧИНОК БІЛЯ ВОДИ

Розташування Мазовша сприяє відпочинку біля води, а величезні засоби води становлять чудовий потенціал для рекреації мешканців і туристів у регіоні.

Вкра, www.kajaki-dylewski.pl

Затока Влоцлавська, що знаходиться на Гостинінському по- озер'ї являється найбільшим, з точки зору площі, збірником води у Польщі. Вона з'явилася унаслідок скупчення води Вісли у зв'язку із будовою греблі у Влоцлавку. Розпростирається від розташованого уже в Куявсько-Поморському воєводстві Влоцлавка до Плоцька на центральному відрізку течії Вісли. Найголовнішою туристичною місцевістю у Мазовецькому воєводстві є Нови Дунінув, у котрому діє порт. Затока особливо цінується вітрильниками. Тут організовуються між іншим загальнопольські змагання на довгі дистанції Кабінних Яхт AnwilCup, регати за Кубок Війта гміни Дунінув, регати за Блакитну стрічку Влоцлавської затоки та регати самотників. Відпочинкові пляжі знаходяться у Сохачеві та Мужиніві.

Затока Влоцлавська, регати, fot. YACHT CLUB ANWIL Stowarzyszenie

Зегжинська затока, пристань для яхт

Не менш відомою є **Зегжинська затока**, що розташована майже на передмістях Варшави і котра з'явилася у результаті скупчення вод Нарві та Бугу вище греблі у Дембем. Це з неї випливає Жеранський канал, котрий з'єднує судоходні шляхи Вісли, Бугу та Нарві. Зегже може похвалитися чудовою інфраструктурою, котра слугує не тільки для водних видів спорту, але також і для рекреації. На берегах знаходяться піщані пляжі із ігровими майданчиками для дітей, у період канікул працюють місця для купання (м.ін в Непоренті, Сероцьку та Велішеві), центри водних видів спорту та місця, де можна орендувати плавзасоби, що дозволяють займатися вітрильним, байдарочним спортом, віндсерфінгом або дайвінгом. Поблизу знаходяться чисельні центри

відпочинку, котрі пропонують широкі можливості у плані проживання, харчування, торгівлі та відпочинку.

Більше інформації можна знайти на www.jezioro.zegrzynskie.pl

Піщаним пляжем із місцями для купання може похвалитися індустріальна столиця Мазовша, тобто Жирардув. Над розташованою тут Жирардовською затокою відпочивають як любителі погрітися на сонці, так і ті, хто полюбає активні форми проведення часу. Відвідувачі пляжів можуть користуватися чудовим, великим і добре обладнаним пляжем із парасольками з очерету, трав'янистим тереном із гамаками та дерев'яними альтанами, пірсом, оглядовою терасою, гастрономічним пунктом, а також багатофункціональним спортивним полем, майданчиком для відпочинку та зовнішнім атлет-майданчиком та пунктом оренди обладнання для відпочинку на воді. Вхід безкоштовний, на вході знаходиться парковка загальноного користування, а все пахне новизною, оскільки пляж та місце для купання були передані у користування у 2018 р.

Зегжинська затока

Зегжинська затока, порт

Доманьовська затока, котру також називають Доманьовським морем- це величезна штучна водойма невеличкої річки Радомка. Вона розташована близько 20 км на захід від Радомы і є чудовим місцем для того, щоб займатися водними видами спорту та відпочивати. Над затокою діє Маріна Доманьовська, де можна м.ін. орендувати обладнання для відпочинку на воді. Її аквен створює ідеальні умови для любителів байдарок, вітрильного спорту та риболовлі. Тут також можна займатися віндсерфінгом та вейкбордингом. Піщані пляжі, на котрих у літньому сезоні діють охоронювані місця для купання знаходяться у Вульці Доманьовській від сторони Каленя.

Доманівська затока, фото: відділ просування та культури повітового управління у Пшишуці

Затока Венгровська, котра повстала на старому руслі ріки Лівець, це чудова пропозиція для родинного відпочинку здала від натовпу. Безсумнівно, це більш камеральне місце, ніж описані раніше пропозиції але пропонує не менше цікавинок. Тут знаходиться обладнаний пляж, ігровий майданчик для дітей, пункт оренди обладнання для відпочинку на воді, містки та пункти для риболовлі, а також велосипедні стежки, що ведуть навколо озера. Любителі командних видів спорту можуть тут пограти у пляжний волейбол, а навіть покидати м'яч у корзину.

Венгровська затока, фото: Адміністрація Міста в Венгрові

СТУПОЮ, КЛУСОМ, ВЕРХИ, В СІДЛІ

Мазовше можна сміливо назвати регіоном верхової їзди. У самій тільки Варшавсько-мазовецькій спілці верхової їзди згуртовано більше ніж 100 клубів. Привабливу пропозицію для любителів коней створюють також багаточисельні агротуристичні господарства, а також стайні та стаднини. А отже кожен знайде щось для себе, незалежно від віку, досвіду та мотивації.

ОБРАНІ ЦЕНТРИ ВАРШАВСЬКО-МАЗОВЕЦЬКОЇ СПІЛКИ ВЕРХОВОЇ ЇЗДИ

Клуб верхової їзди Huzar – професійна школа кінної їзди, що розташована у Болімовському ландшафтному парку. Досвідчені інструктори та чудово навчені коні- це гарантія високої якості послуг. Багата пропозиція направлена як до дітей та молоді, так і до дорослих осіб. Крім тренінгів клуб організує також лагерь, зимові згуртування, коучингові та художні майстер класи.

Józefów 11, 96-315 Wiskitki, тел. +48 510 029 179,
e-mail: biuro@kjhuzar.pl, www.kjhuzar.pl

Центр верхової їзди Goldenhorse – розташований несповна 25 км від Варшави в оточенні Хойновського ландшафтного парку, існує вже 15 років. Там знаходиться спортивний клуб та пансіонат для коней, у своїй пропозиції має м. ін. професійні заняття для коней та вершників, готельні кімнати та заняття загального розвитку. Центр вже кілька років успішно організує відомий і шанований цикл змагань з обкатування коней „Golden Horse Dressage Cup”.

вул. Lipowa 13, 05-505 Koryta,
тел. + 48 501 625 430, +48 502 545 575,
e-mail: biuro@goldenhorse.com.pl, www.goldenhorse.com.pl

Стадо жеребців Лонцк- багата пропозиція верхової їзди, майже 100 років досвіду і це все в комплексі об'єктів, що розташовані надзатокою та в оточенні лісів. Тут знаходяться стайні, возівня із колекцією кінних транспортних засобів, а також готельні кімнати.

вул. Płocka 12, 09-520 Łąck, tel. +48 24 262 98 97,
e-mail: sekretariat@stadoogierow.pl, www.stadoogierow.pl

Клуб верхової їзди Huzar

Клуб верхової їзди Huzar

Стадо жеребців в Лонцку, майданчик для верхової їзди

МАЗОВЕЦЬКЕ АКТИВНО

Центр верхової їзди ферма Sielanka

Центр верхової їзди ферма Sielanka – це місце над Піліцою, де любов до коней, спортивне суперництво та вразливість до краси природи взаємно переплітаються. Пропозиція складається м. ін. з верхової їзди для усієї родини, пансіонату для коней та проживання у розкішному готелі із багатьма цікавинками.

вул. Łąkowa 1, 05-660 Warka, тел. +48 48 666 16 00,
e-mail: hotel@sielanka.pl, www.sielanka.pl

Стаднина коней „Manor House”

Стаднина коней „Manor House” при Палаці Odrowążów – чудово збудована стайня із багатою спортивно-відпочинковою базою. Про її привабливість свідчить не тільки багата пропозиція верхової їзди та досвідчені кадри, але також і саме розташування на території маєтку Manor House із XVI-вічним Палацом Odrowążów, XIX-вічною стайнею Platera і новими, стилізованими об'єктами – Замковими термами.

Готель Manor House SPA**** – Палац Odrowążów****,
вул. Czachowskiego 56, 26-510 Chlewiska біля Szydłowca,
тел. +48 509 150 761,
e-mail: chlewiska@manorhouse.pl, www.manorhouse.pl

Стаднина коней „Manor House”

Більше інформації можна знайти на сторінці спілки
www.wmzj.waw.pl
Більше пропозицій знаходиться на www.mazowsze.travel

БЛИЖЧЕ ПРИРОДИ

Природничі цікавинки
Мазовша

7

10

КАМПІНОСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАРК – ЗЕЛЕНІ ЛЕГЕНІ ВАРШАВИ

Абсолютно унікальне місце світового масштабу, одна із найгарніших ландшафтних територій у Польщі. Напевно усі знають, що це Світовий резерват біосфери ЮНЕСКО із унікальним на всю Європу комплексом континентальних дюн, але не всім відомо про те, що це один із двох парків на світі, що межують зі столицею держави (другим є Nairobi National Park у Кенії). На цьому його переваги не закінчуються. Чудові краєвиди, декілька тисяч видів звірів на відстані простягненої руки. Тут також відбувалися важливі історичні події та знаходяться історичні пам'ятки та культурні цікавинки. Завдяки усьому цьому Кампінос являється ідеальним місцем для активного проведення часу на лоні природи. Це також рай для любителів фотографії, оскільки природа створює тут незвичайні пейзажі. На декілька годин, на день, вихідні, і на довше. Туристів тут чекають:

- сотні кілометрів туристичних піших та велошляхів, котрі є ідеальними також для піших та кінних прогулянок, а взимку – бігові лижі,
- тематичні шляхи та дидактичні шляхи, напр. Шлях кампіносських меннонітів, облаштовані відпочинкові поляни,
- різноманітна нічлігова та гастрономічна база в околиці та на території самого парку,
- додаткові цікавинки: Дім, де народився Ф. Шопен у Залізівій Волі, костел святого Роха у Брохові – найцікавіший захисний костел на Мазовшу, міце шлюбу батьків Шопена та хрещення самого композитора, парк розваг «Юлінек», Музей вузькоколійної залізниці у Сохачеві, Музей сохачевської землі та Поля битви над Бзурою, Музей-місце пам'яті Пальміри – Відділ варшавського музею.

Більше інформації можна знайти на сторінці парку www.kampinoski-pn.gov.pl.

КОЗЕНИЦЬКИЙ ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК – У ЛІСАХ КОЗЕНИЦЬКОЇ ПУЩІ

Один із п'яти парків Мазовецького комплексу ландшафтних парків. Небагато таких територій збереглося у Польщі.

Кампіносський Національний Парк

Кампіносський Національний Парк, дятел чорний

Залізова Воля

Музей - місце пам'яті Пальміри

Козеницький Ландшафтний Парк

Козеницький Ландшафтний Парк

Долина Бугу

Долина Бугу, лебідь-кликун

Перетинаючи його кордони, можна відчувати, що знаходи-
шся у прадавній пуші. Як краще за все провести тут час?
Існує безліч можливостей:

- активно: пішо, велосипедом, на багаточисельних піших та велошляхах,
- освітньо: на виставки і заняття запрошує Освітньо-му-
зейний центр «Дидактична палата» в Августові, зна-
йомству із природою та околицями також сприяє мере-
жа дидактичних стежок,
- краєзнавчо: знайомлячись із околицями та цікавими
об'єктами, напр. найстаріший ствітський пам'ятник у
Польщі у парку палацового комплексу в Козеницях та Ре-
гіональний музей ім. проф. Томаша Мікоцького в Козени-
цях із археологічною виставкою та картинною галереєю.

Подробиці можна знайти на сторінці парку [http://
parkiotwock.pl/kozienicki-park-krajobrazowy](http://parkiotwock.pl/kozienicki-park-krajobrazowy).

ДОЛИНА БУГУ – ЄДИНЕ ТАКЕ МІСЦЕ У ЄВРОПІ

Буг- захоплює диким характером, первозданною природою,
багатством збігу культур та релігій польсько-російського етніч-
ного прикордоння. Відомі надбужанські місцевості: Серпеліце із
розташованою на взнесінні у місцевих лісах Підляською каль-
варією, Забуже, розташований на мальовничому пагорбі Брок,
Каменчик або Вишків тішаються постійною популярністю серед
туристів, котрі шукають справжнього контакту із природою.

- надбужанські літники із пляжами та досконалою турист-
ичною базою це ідеальне місце для відпочинку на лоні
природи, в тиші та спокої.
- унікальне природне середовище, що знаходиться під
охороною, напр. у двох ландшафтних парках: Підляський
злам Бугу та Надбужанський ландшафтний парк,
- сама річка- її крутий біг та багата рослинність є цікавин-
кою самою в собі, а захід сонця над Бугом під акомпаніа-
мент клекоту лелек залишає незабутнє враження.

ГОСТИНІНСЬКЕ ПООЗЕР'Я- МАЗОВЕЦЬКІ МАЗУРИ

Не дивлячись на те, що Мазовше не асоціюється із озерами, то
на його території і в сусідньому воєводстві Куявсько-Поморько-
му знаходиться найбільший, з точки зору площі, водний аквен
у Польщі- Влоцлавська затока. Неподалік історичної столиці

Польщі- Плоцька, на лівому березі Вісли розпростирається єдиний у цьому регіоні фрагмент післяльодовикового краєвиду із прекрасними озерами. Усього їх близько 40 і вони часто ховаються десь серед соснових лісів давньої Гостинінської пущі, а багато з них являються ідеальними для літнього відпочинку біля води пляжами. Чому варто сюди приїхати? Існує щонайменше декілька причин:

- найбільші та найпопулярніші озера: Лученьське, Задворське, Сочевка та Біле (останнє озеро, через свою глибину, що перевищує у деяких місцях 30 м, відоме серед любителів пірнання) притягують чудовою туристичною базою, а одночасно чистотою, тишею, спокоєм та відсутністю натовпу,
- два ландшафтні парки: Брудзеньський та Гостинінсько-Влоцлавський є чудовою базою піших та велошляхів, котрі є ідеальними для краєзнавчих поїздок та екскурсій
- Влоцлавська затока із портом у Новому Дунінові- це найбільший (з точки зору площі) у Польщі резервуар води, котрий спокушає вітрильників та аматорів відпочинку на воді,
- околичні ліси це рай для цінителів грибів, а озера- для рибаків,
- Ліва Скрва та Вісла створюють досконалі умови для байдарочних спливів,
- Стадо жеребців у Лонську притягує любителів верхової їзди багатьою гамою розваг та майже 100- літньою історією.

ПАРК ДОЛИНА ВКРИ

Ландшафтний заповідник, що розташований у Поміхувку та поєднує між собою красу мальовничого берегу річки та лісу. Любителі проведення вільного часу на свіжому повітрі можуть скористатися чисельними велосипедними та пішими трасами. Завдяки цікавинкам, що чекають на місці, існує дуже багато можливостей проведення часу на лоні природи:

- мотузковий парк, що складається зі смуги перешкод трьох рівнів складності;
- тирольська гірка довжиною 300 м над річкою Вкра,
- 10-метровий скалодром
- оглядова вежа, котра дозволяє насолоджуватися оточенням Парку з висоти 15 м,
- прогулянка в коронах дерев порозвішуваними навіть на висоті 6,8 м містками.

Більше інформації можна знайти на інтернет-сторінці парку: www.dolinalawkry.pomiechowe.pl

Гостинінсько-Влоцлавські ліси

Брудзеньський Ландшафтний Парк

Ліва Скрва

Лученьське озеро

#8

10

МАЗОВЕЦЬКЕ СЕЛО ЗАПРОШУЄ

МАЗОВЕЦЬКЕ СЕЛО

Мазовше, це перш за все сільська територія, а мазовецьке село є надзвичайно кліматичним, багатим та різноманітним. Такою також є і його туристична пропозиція. Серед багаточисельних місць вибрано 20 видатних об'єктів, що розсіяні по всьому воєводстві та котрі були створені натхненними людьми і завдяки котрим можна доторкнутися до того, що у мазовецькому селі є найгарнішим та найціннішим: чудові панорами, цінна природа, унікальні вміння, різнобарвні оповідання, виняткові смаки.

Пропозиція окремих об'єктів є дуже багатою і так насправді тяжко знайти елементи, які переважають. Тим не менше, нижченаведений поділ разом із розміщеною далі мапою напевно допоможуть знайти місце із цікавою пропозицією.

НАД ВОДОЮ

Кілька господарств, що розташовані над мазовецькими річками: Вкрою, Скрвою та Бугом, у пропозиції котрих натуральним чином переважає можливість спілкування із природою, між іншим шляхом активного відпочинку.

- **Осада млинаря**, Radotki, www.osadamlynarza.pl
- **Дім над вербами**, Jackowo Dolne, www.domnadwierzbyami.pl
- **Відпочинок над бугом**, Klepaczew, www.wypoczyneknadbugiem.pl

Двір над Вкрою

Двір Мошціброди

КУЛІНАРІЯ

Чудова кухня це візитна картка багатьох мазовецьких господарств. І не йдеться тут тільки про пропоновану кухню, але також про місцеві продукти, часто власного виробництва, на котрих базуються тематичні майстер-класи.

- **Латосово**, Henrysin, www.latosowo.pl
- **Двір Мошціброди**, Mościbrody, www.dwormoscibrody.pl
- **Пристань здоров'я** Szkwa, www.agro-szkwa.pl
- **Винниця Двужно**, Dwórzno, www.winnica.dworzno.pl
- **Млин Гонсьорово**, Gąsiorowo, www.mlyn-gasiorowo.pl

Латосово

МАЗОВЕЦЬКЕ СЕЛО ЗАПРОШУЄ

Господарства

Двір Застянек

Mitowska Zagroda

Мазовецьке село Юлянувка

Село під когутом

МІСЦА З ІСТОРІЄЮ

На Мазовші вистачає господарств, котрі створені у історичних та стародавніх будинках, котрим їх сучасні власники надала комфортну атмосферу та вдихнули в них нове життя.

- **Осередок Лелуя**, Wielgolas, www.facebook.com/SiedliskoLeluja
- **Двір над Вкромю**, Mostowa, www.dworeknadwkra.com
- **Двір Застянек**, Borsuki, www.dworzascianek.pl

ОСВІТА

У мазовецьких селах є багато місць, котрі пропонують цікаві майстер-класи та освітні заняття, не тільки для наймолодших. Деякі з них належать до Загальнопольської мережі Освітніх дворів, у деяких створено навіть музеї.

- **Мітовський двір**, Seroczyn, www.facebook.com/mitowskazagroda
- **Мазовецьке село Юлянувка**, Julianów, www.julianowka.com.pl
- **Апісолтисувка**, Powązki, www.apisoltysowka.mazowsze.pl
- **Гостинець Веха**, Gościnna, [www.gosciniiec-wiecha.pl / bez noclegów/](http://www.gosciniiec-wiecha.pl/bez-noclegow/)
- **У Бурштина**, Wach, www.kurpie.com.pl
- **Байка Рацьонж**, Pólka-Raciąż, www.sielanka.com.pl

WIEJSKIE ŻYCIE

Агротуристичні господарства, переважаючим елементом пропозиції котрих є можливість познайомитися із життям у селі.

- **У Ані**, Kawęczyn, www.agrokaweczyn.com
 - **Село під когутом**, Krępa, www.podkogutem.pl
- Miejsca bez noclegów
- **Стаднина коней у Новей всі**, Nowa Wieś, www.stadninamazowsze.pl
 - **Пристань здоров'я Szkwa**, www.agro-szkwa.pl

НА ВОДІ

КУЛІНАРІЯ

ІСТОРІЯ

Атракційні господарства, розташовані на річках Мазовша

Атракційні господарства кулінарні на Мазовшу

Історичні господарства, пов'язані з історією Мазовша

ОСВІТА

СІЛЬСЬКЕ ЖИТТЯ

Села, що пропонують цікаві майстер-класи та освітні заходи на Мазовшу

Вибрані агротуристичні ферми на Мазовшу

#9

10

МАЗОВШЕ ЕТНОГРА- ФІЧНО

Фольклор

КУРПИ

Це одна із найцікавіших етнографічних груп у Польщі, що проживає на надвираз багатій, з точки зору природи та культури, території. Знаходиться на північних кордонах Мазовша та охоплює Зелену пущу на північ від Нарві, а також Білу пущу у виделках Бугу та Нарві. Декілька століть тому її утворили люди, котрі шукали місця на майже безлюдних того часу пущанських теренах. Назва «Курпи» походить від взуття, котре вони колись носили і котре плелось із деревесного лика, котре власне і називалося «курпом». Вони самі протягом довгого часу воліли називати себе Пушачами. На фоні інших етнографічних груп Курпи відрізняються почуттям гідності, волі та унікальним народним мистецтвом. Традиції та звичаї передаються в родині із покоління в покоління. Символом їх тотожності являються характерні курпівські витинанки, з котрих найвідомішими є: лелуї, зірки та зельки. Свою культуру вони розвивають завдяки багатьом фольклорним гуртам, а виразом їх традицій є також курпівська говірка.

Найголовнішими курпівськими цікавинками на Мазовшу є:

- **Музей курпівської культури у Остроленці** – музей, котрего експозиція присвячена історії та культурі Курпів.
pl. gen. Józefa Bema 8, 07-410 Ostrołęka,
тел. +48 29 764 54 43, www.muzeum.ostroleka.pl
- **Курпівська загорода у Кадзідлі** – невеликий музей скансенського типу, відділ Музею курпівської культури.
вул. Trasa Mazurska 1b, 07-420 Kadzidło,
тел. +48 29 761 82 00, www.muzeum.ostroleka.pl
- **Курпівський музей у Ваху** – приватний музей, де зібрано більше 6 тис. експонатів, що походять із Зелених Курпів, що показують давню матеріальну культуру цього регіону.
Wach 14, 07-420 Kadzidło, тел. +48 607 676 356,
e-mail: kurpiewach@tlen.pl, www.kurpie.com.pl
- **Резерват природи Чарня** (рештки Зеленої пущі, у резерваті розмічено туристичний шлях «курпівських бартників», котрий позначено зеленим кольором та на котрому можна побачити унікальні бартничі сосни).

Відомі курпівські масові розваги:

- **Дертя пір'я у Лелісі,**
- **Пальмова неділя у Лисих,**
- **Курпівське весілля у Кадзідлі,**
- **Курпівське медобрання біля Мишиньца.**

Більше інформації можна знайти на сторінках:
www.kurpiowskipark.pl і www.kurpie.com.pl.

Курпівська загорода у Кадзідлі

Курпівська загорода у Кадзідлі

Курпівський музей у Ваху

УРІЧЧЯ

Маловідомий етнографічний мікрорегіон, котрий розпростирається по обох боках Вісли між колишніми притоками Піліци та Вільгі, та південними рубежами Варшави. Охоплює надвіслянські частини повітів: Отвоцького, Гарволінського, Пясечинського та столичного міста Варшави, у мікрорайонах Мокотув, Віланув, Прага-Південь та Вавер.

Гази, фестиваль Фліс

Гази, фестиваль Фліс

Гази, фестиваль Фліс

Уріччя, також зване Лужицями, було пов'язане із трьома культурними традиціями: мазурською (мазовецькою), орільською (флісацькою) та олендерською, характерною для надвіслянських осадників із Фризії, Куяв та Помор'я. На формування його окремої тотожності перш за все мало вплив розташування над Віслою, котра визначала напрямки розвитку господарства (вісляна торгівля, спеціалізоване рибальство, меліорація територій, виробництво з верби) та осадництва (олендерське осадництво).

Сьогодні культура Урічан проявляється напр. у національному вбранні (тзв. вілановський костюм), кухні (найголовніші лужицькі страви: ситоха, пизи-перетиранці, що інакше називаються «клепоки» та супи: хріново-бурячаний борщ, слив'янка (віслянка) або сьуфорек) та фольклорних ансамблях, котрі дбають про регіональні традиції. Дуже важливими також є дві масові події: Фліс фестиваль у підконстантинських Гассах та Зелені святки на Уріччі- річкова хода по території декількох надвіслянських гмін.

Подробиці про Уріччя можна знайти на сторінці, котра була створена любителями Уріччя www.urzecze.pl

МАЗОВШЕ

ЕТНОГРАФІЧНО

АНСАМБЛЬ ПІСНІ І ТАНЦЮ „МАЗОВШЕ”

Нележить до найбільших у світі ансамблів, що мають у своєму репертуарі національні танці, пісні та інсценізації звичаїв. Він пов'язаний, перш за все, із культурним багатством Мазовша, має у своєму доробку також сценічні твори із 42 інших етнографічних регіонів.

Належить до найбільших у світі артистичних ансамблів, котрі у своєму репертуарі мають народні танці, пісні, приспівки та презентації звичаїв. Перш за все він пов'язаний із культурним багатством Мазовша, однак має у своєму доробку також сценічні покази із 42 етнографічних регіонів. «Мазовше» було створене у 1948 р. Свій успіх завдячує, передусім, Мірі Зимінській-Сигетинській, котра після смерті чоловіка та першого директора ансамблю – Тадеуша Сигетинського- керувала ним до 1997 р. На своєму рахунку «Мазовше» має понад 2 млн проїханих кілометрів, майже 20 млн глядачів та понад 6,5 тис. виступів у сотнях місць Польщі та за кордоном. Ансамбль складається із: балету, хору та симфонічного оркестру.

Від початку інсування ансамбль знаходився у історичному палаці Каролін в Отрембусах. Його оточує 13- гектарний парк, в котрому знаходиться також Конференційний центр Мазовше та Старопольська корчма Мазовше. У палаці нещодавно проведено ґрунтовний ремонт. У перебудованих та модернізованих приміщеннях створено сучасний Центр освіти польського фольклору. Тут можна ознайомитися із культурою польських міст та селищ, побачити, доторкнутися та відчутти різнобарвність та колорит фольклору у окремих регіонах, м.ін. на Мазовші, Сілезії, Куявах, Кашубах або Підгаллі.

Державний ансамбль пісні і танцю „Мазовше”
ім. Тадеуша Сигетинського у Кароліні
вул. Świerkowa 2, 05-805 Otrębusy,
e-mail: sekretariat@mazowsze.waw.pl,
www.mazowsze.waw.pl

Ансамбль пісні і танцю „Мазовше”

Ансамбль пісні і танцю „Мазовше”
fot. Archiwum PZLPiT „Mazowsze”

палац Каролін, штаб ансамблю

МУЗЕЙ МАЗОВЕЦЬКОГО СЕЛА У СЕРПЦУ

Це один із найголовніших етнографічних музеїв на мапі Польщі, оскільки представляє мазовецьке село та його традиції зламів XIX і XX ст.

Музей Мазовецького Села в Серпці

Музей Мазовецького Села в Серпці

Музей Мазовецького Села в Серпці

Це один із найголовніших етнографічних музеїв на мапі Польщі, оскільки представляє мазовецьке село та його традиції зламів XIX і XX ст. У скансені вдалося відобразити напр. типові для післянадільного мазовецького села порядки села, в склад якого входить 11 волостних заборд із північно-західного району Мазовша та загорода із Рембова із вітряком. Велику увагу приділено реконструкції інтр'єру та мікро-пейзажів, що пов'язані безпосередньо із районами, з котрих походять конкретні забороди. Внутрішній простір будинків пристосовано до виконуваних ними функцій і котрий змінюється разом зі зміною пори року. Халупи оточені садибними ділянками, квітниками та пасіками. Тим, що відрізняє серпцький скансен від інших є присутність тварин. Тут живуть м. ін. корови, кози, коні та кури. Усе це разом створює враження села, що пульсує життям, завдяки чому тут можна натуральним чином показати культуру, звичаї та обряди, що є характерними для мазовецького села. Цілий рік тут проводяться заходи на свіжому повітрі, майстер класи та покази. Від травня до вересня кожної неділі відбуваються тзв. «Неділі у скансені», метою котрих є популяризація зникаючих професій, національних вбрань та сільського життя наших пращурів.

вул. Narutowicza 64, 09-200 Sierpc,
тел. +48 24 275 28 83,
e-mail: skansen@mwmskansen.pl,
www.mwmskansen.pl

ТУРИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Центр Варшавської туристичної інформації

Палац Культури і Науки,

вхід від вул. Emilii Plater

вул. Plac Defilad 1, 00-110 Warszawa

info@warsawtour.pl

www.warsawtour.pl

Варшавський Центр туристичної інформації

вул. Plac Zamkowy 1/13, 00-267 Warszawa

тел. +48 635 18 81

wcit@wcit.waw.pl

www.wcit.waw.pl

Столичний Офіс Туризму, Пункт Туристичної Інформації в Празькому Центрі Конесер

plac Konesera 2, 03-736 Warszawa

тел. +48 503 033 720

info@go2warsaw.pl

warsawtour.pl

Пункт туристичної інформації

вул. Zamkowa 31, 09-500 Gostynin

тел. +48 24 235 45 00

recepja@zamek-gostynin.pl

www.gostynin.pl

Пункт туристичної інформації

вул. Ks. Zygmunta Sajny 1, 05-530 Góra Kalwaria

тел. +48 508 679 366

cikit@gorakalwaria.pl

www.gorakalwaria.pl

Пункт туристичної інформації

Kozienickiego Domu Kultury

вул. Warszawska 29, 26-900 Kozienice

тел. +48 48 611 07 50

pit@dkkozienice.pl

www.dkkozienice.pl

Пункт туристичної інформації

вул. Warszawska 52, 96-320 Mszczonów

тел. +48 46 857 87 81

info@weekendztermami.eu

www.weekendztermami.eu

Пункт туристичної інформації

вул. Bałki Murmańskiej 164

05-160 Nowy Dwór Mazowiecki

тел. +48 664 775 326

it@3rzeki.pl

www.3rzeki.pl

Пункт туристичної інформації

вул. 3 Maja 68, 07-300 Ostrów Mazowiecka

тел. +48 29 645 71 06

starostwo@powiatostrowmaz.pl

www.powiatostrowmaz.pl

Центр туристичної інформації

вул. Stary Rynek 8, 09-400 Płock

тел. +48 24 364 99 90, +48 24 367 19 44

biuro@turystykaplock.eu

www.turystykaplock.eu

**Пункт туристичної інформації у Пултуску при
Регіональному музеї,**
вул. Rynek 43, 06-100 Pułtusk
тел. +48 23 692 51 32
informacjaturystyczna@pultusk.pl
www.pultusk.pl

Центр туристичної інформації
pl. Dworcowy 2, 26-600 Radom
тел. +48 48 360 06 10, +48 793 456 783
cit.radom@cit.radom.pl
www.cit.radom.pl

Центр туристичної інформації
вул. Rwańska 16, 26-600 Radom
тел. +48 48 362 05 36
cit@umradom.pl
www.radom.pl

Пункт туристичної інформації
вул. Warszawska 142, 09-540 Sanniki
тел. +48 24 268 11 08
sekretariat@ecasanniki.pl
www.ecasanniki.pl

Центр туристичної інформації
вул. Pułaskiego 7, 08-110 Siedlce
тел. +48 535 068 593
itsiedlce@gmail.com
www.pttsiedlce.pl

Пункт туристичної інформації
вул. Biskupa Ignacego Świrskiego 31, 08-110 Siedlce
тел. +48 25 794 31 70
biuro@ckis.siedlce.pl
www.ckis.siedlce.pl

Пункт туристичної інформації
вул. Rynek Wielki 5a, 26-500 Szydłowiec
тел. +48 48 326 20 54
info.turystyczna@sckzamek.pl
www.szydlowiec.pl

**** Пункт туристичної інформації**
вул. Rynek Mariacki 11, 07-100 Węgrów
тел. + 48 25 792 24 74
pit@wegrow.com.pl
mbp.wegrow@gmail.com
www.wegrow.com.pl

Пункт туристичної інформації
вул. Konary 8, 26-432 Wieniawa
тел. +48 48 312 11 15
тел. +48 884 492 497
recepca@palacdomaniowski.pl
www.placdomaniowski.pl

**** Пункт туристичної інформації**
Aleja Róż 2, 07-200 Wyszaków
тел. +48 507 808 867, +48 29 743 77 13
turystyka@wyszkow.pl
www.turystyka.wyszkow.pl

***** Центр туристичної інформації**
вул. 1 Maja 45, 96-300 Żyrardów
тел. +48 46 854 24 24
cit@zyrardow.pl
www.resursa.zyrardow.pl

ТУРИСТИЧНІ КАРТИ

Перебуваючи у Варшаві варто скористатися картою Warsaw Pass, котру можна придбати у пунктах Варшавської туристичної інформації та на сторінці www.warsawtour.pl/warsaw-pass-o-karcie/. Вона доступна у трьох варіантах: : 24 год., 48 год. і 72 год., та дає право безкоштовно відвідувати найголовніші варшавські цікавинки, а також надає багато знижок.

НОМЕРИ ТЕЛЕФОНІВ У ЕКСТРЕННИХ ВИПАДКАХ

112 – Екстренний випадок
997 – Поліція
998 – Пожежна служба
999 – Швидка допомога
986 – Міська служба порядку
19 115 – Міський центр зв'язку у Варшаві

МОБІЛЬНА АПЛІКАЦІЇ

- **Play Mazovia:** туристичний путівник по Мазовшу і одночасно гра
- **Szlaki turystyczne Mazowsza:** аплікація про багату мережу туристичних шляхів
- **WarsawTour:** аплікація для варшавських туристів
- **Chopin in Warsaw:** аплікація, котра дає можливість познайомитися із Варшавою Шопена із аудіогідом.
- **Dziedzictwo Mazowsza:** аплікація, завдяки котрій можна зручно подорожувати мазовецькими шляхами: Мазовецьких князів, Варшавської битви та Фридерика Шопена.

СПОЛУЧЕННЯ

Літаком

У мазовецькому воєводстві діють два летовища: Летовище Шопена у Варшаві (www.lotnisko-chopina.pl) та Мазовецький авіапорт Варшава-Модлін (www.modlinairport.pl).

Залізницею

Зручним, безпечним та швидким способом відвідування Мазовша є подорожування Мазовецькою залізницею (www.mazowieckie.com.pl). Вона пропонує багату мережу внутрірегіональних сполучень. До найближчих околиць Варшави можна також дістатися за допомогою Швидкої міської залізниці (www.skm.warszawa.pl) та Варшавської доїздної залізниці (www.wkd.com.pl).

Автобусом, метро та трамваєм

У Варшаві та великих мазовецьких містах туристи можуть скористатися системами міської комунікації (www.mzk.ostroleka.pl, www.kmplock.eu, www.mpk.radom.pl, www.mpk.siedlce.pl, Варшава www.wtp.waw.pl).

Плануючи подорож варто скористатися аплікацією Jakdojade (доступна для Варшави і Радом). Вона дає також можливість придбати квитки.

Велосипедом

Багато мазовецьких міст має системи міських велосипедів: напр. Остроленка (www.ostro.bike), Плоцьк (www.plockirowermiejski.pl), Радом (www.radomskirowermiejski.pl), Отвоцьк (www.otwockirower.pl) та Варшава (www.ve-turilo.waw.pl).

ПРАКТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

ВЕЛОСИПЕДОМ

Багато мазовецьких міст має системи міських велосипедів: напр. Остроленка /www.ostro.bike/, Плоцьк /www.plockirowermiejski.pl/, Радом /www.radomskirowermiejski.pl/, Отвоцьк /www.otwockirower.pl/ та Варшава /www.veturilo.waw.pl/.

ТУРИСТИЧНІ КАРТИ

Перебуваючи у Варшаві варто скористатися картою **Warsaw Pass**, котру можна придбати у пунктах Варшавської туристичної інформації та на сторінці www.warsawtour.pl/warsaw-pass-o-karcie/. Вона доступна у трьох варіантах: 24 год., 48 год. і 72 год., та дає право безкоштовно відвідувати найголовніші варшавські цікавинки, а також надає багато знижок.

НОМЕРИ ТЕЛЕФОНІВ У ЕКСТРЕННИХ ВИПАДКАХ

112 – Екстренний випадок
997 – Поліція
998 – Пожежна служба
999 – Швидка допомога
986 – Міська служба порядку
19 115 – Міський центр зв'язку у Варшаві

МОБІЛЬНА АПЛІКАЦІЇ

- **Szlaki turystyczne Mazowsza**: аплікація про багату мережу туристичних шляхів
- **WarsawTour**: аплікація для варшавських туристів
- **Chopin in Warsaw**: аплікація, котра дає можливість познайомитися із Варшавою Шопена із аудіогідом.
- **Dziedzictwo Mazowsza**: аплікація, завдяки котрій можна зручно подорожувати мазовецькими шляхами: Мазовецьких князів, Варшавської битви та Фридерика Шопена.

 Mazowsze.
serce Polski

MR **T** MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA